

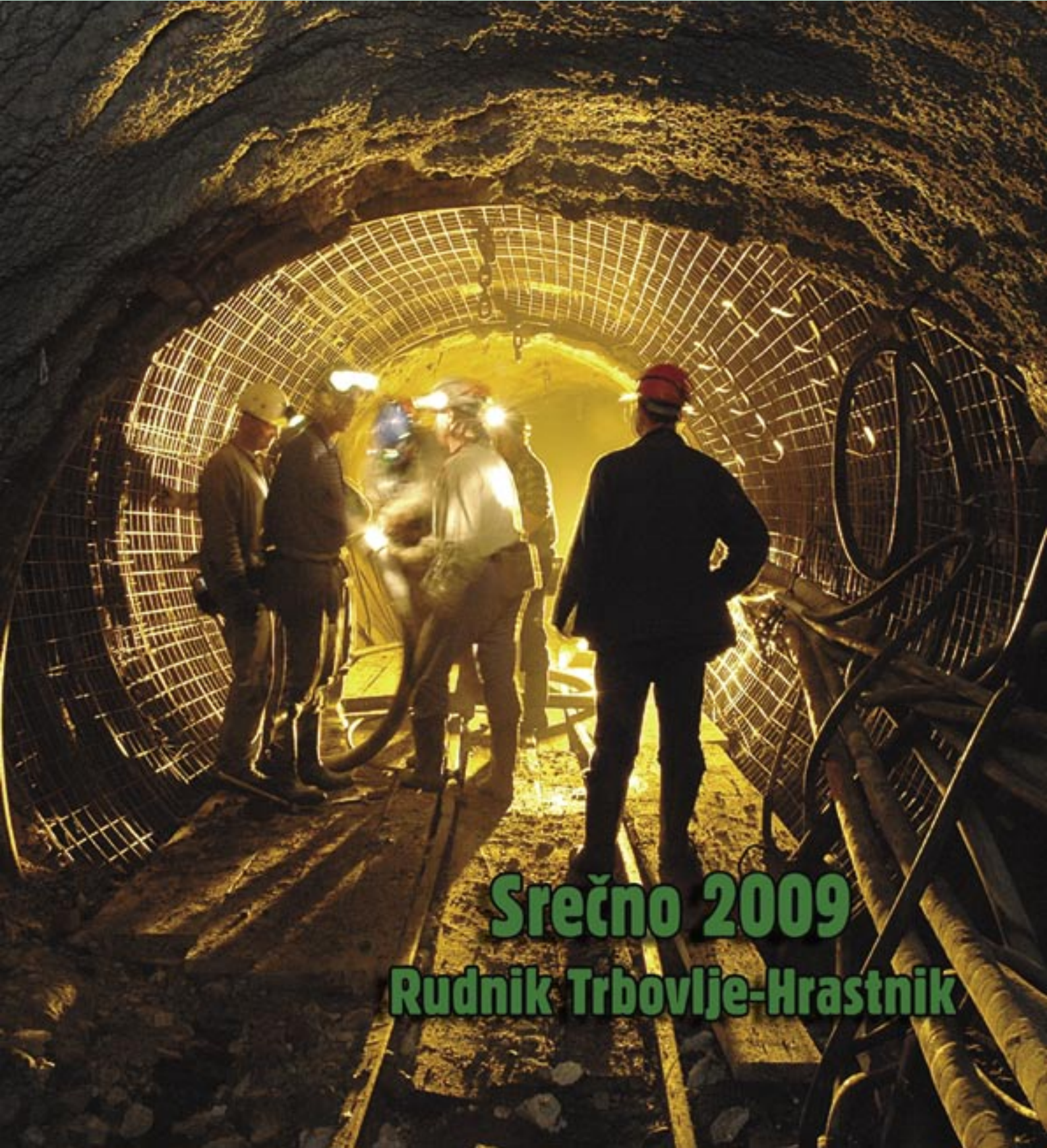
srečno

GLASILO DELAVCEV RUDNIKA TRBOVLJE - HRASTNIK, d. o. o.

Leto: XXXXIV

Trbovlje, december 2008

Številka 2

Srečno 2009
Rudnik Trbovlje-Hrastnik

Srečno in uspešno leto 2009!

Poslovodstvo, sindikat in uredništvo glasila
SREČNO

Vsebina:

Direktorjev uvodni članek	3
Poslovanje RTH in hčerinskih družb v letu 2008	4
Proizvodnja v jami Trbovlje	6
Potek del na področju zapiranja	9
Poslovni načrt 2009	10
Kakovost medsebojnih odnosov v organizaciji kot predpogoj za njeno uspešnost	14
Možnost izrabe geotermalne energije iz opuščenihamjskih objektov Rudnika Trbovlje-Hrastnik	17
Seje nadzornega sveta	19
Strokovni posvet in skupna reševalna vaja rudarskih reševalnih ekip Rudnikov Slovenije	19
Finančna oziroma gospodarska kriza	21
Storitve za zunanje naročnike	22
RTH organizator konference Obnovljiva energija 2008	24
Nova zastava družbe RTH	28
Sklepi 12. redne skupščine družbenika	28
Poslovanje hčerinskih podjetij v letu 2008	29
Vstopamo v zadnje leto II. faze zapiranja RTH	31
Informatika – posodobitev poslovnega poročanja	33
Kadrovsko socialni program zapiranja	36
Društvo inženirjev in tehnikov RRPS	38
»Ob ziherci«	39
Knapovske anekdote in humor	41

Izdajatelj:

RTH, Rudnik
Trbovlje-Hrastnik, d. o. o.,
Trbovlje

Odgovorna urednica:
Vesna Dalmacija

Urednik:
Jože Velikonja

**Predsednik
uredniškega odbora:**
Bojan Klenovšek

Člana uredniškega odbora:
Henrik Bajda
dr. Milena Čerenak - Satler

Naslov uredništva:
Rudnik Trbovlje-Hrastnik, d. o. o.,
Trbovlje, Trg revolucije 12

Naklada:
800 izvodov

Lektoriranje:
Aleksandra Medved

Oblikovanje in tisk:
S-PRINT, Trbovlje

Naslovnica:
Avtorsko delo Antonio Živkovič

Za člane je časopis brezplačen.
Rokopisov ne vračamo.

Leto 2008, ki se počasi, ampak vztrajno izteka, je prestopno leto, ki po številu dni odstopa od ostalih let in nemalokrat prinaša številne neprijetne dogodke, bo v zgodovini rudarjenja in poslovanja našega podjetja kljub vsemu zapisano kot uspešno leto.

Najprej nekaj besed o proizvodnji, ki že od samega začetka rudarjenja predstavlja glavni steber naše dejavnosti.

Prestavitev proizvodnega procesa iz Hrastnika v Trbovlje nam s tehnološkega in tudi z organizacijskega vidika ni povzročala večjih težav, saj smo prestavitev opreme in drugih spremljajočih dejavnosti, ki so potrebne za nemoten potek proizvodnega procesa, v večji meri uspešno izvedli že v lanskem letu.

Celotna letošnja proizvodnja poteka iz jame Trbovlje, v kateri smo imeli v prvi polovici in delno tudi še v drugi polovici leta kar nekaj problemov, in sicer pri načrtovanju in vodenju tehnološkega procesa pridobivanja premoga.

Proizvodne probleme so povzročili slabi hidrogeološki pogoji v ležišču sloja premoga. Kljub temu pa smo v zadnjih mesecih z organizacijskimi in

tehničnimi ukrepi ter s pomočjo vseh zaposlenih, ki izvajate dela v proizvodnji, le-to uspeli stabilizirati. V primeru, da v zadnjem mesecu tega leta ne bo prišlo do negativnih presenečenj na proizvodnih deloviščih v jami, lahko pričakujemo, da bomo pogodbene obveznosti do TET-a tudi v celoti izpolnili.

Na zapiralnem delu izvajanja poslovnega načrta za leto 2008 pa lahko že danes z zadovoljstvom ugotavljamo, da bomo vse aktivnosti, načrtovane za letošnje leto, tudi uspešno opravili. Uspešno bo zaključena izvedba zapiralnih del, ki potekajo delno na področju jam Hrastnik in Ojstro ter delno na področju jame Trbovlje. V celoti bo izveden tudi kadrovske socialni program. Prav tako bo izvedena tudi glavna sanacijskih del na površini.

V letošnjem letu smo uspešno pričeli s projektom, ki smo ga po naši zaščitnici rudarjev poimenovali »Projekt Barbara«.

Prvenstvena naloga projekta je skrb pristojnih služb znotraj podjetja za zagotavljanje in pridobivanje potrebnih soglasij in dovoljenj, ki so potrebna za nemoteno izvajanje tako proizvodnih kot tudi zapiralnih aktivnosti v podjetju.

Zelo pomembno je tudi sodelovanje z zasavskimi občinami, in sicer v smislu vodenja aktivnosti za ureditev zemljiškoknjižnega stanja zemljišč in objektov. Hkrati potekajo tudi aktivnosti za spremembo občinskih prostorskih aktov ter še številne druge aktivnosti.

V okviru podjetja RTH posluje šest odvisnih družb. Na področju občine Trbovlje delujejo podjetja Spekter, Fortuna in M&P. V Hrastniku posluje podjetje Do-

mex, v Laškem podjetje Gratex in na Senovem podjetje Rudar. Hčerinska podjetja delujejo v skladu s poslovnimi načrti in poslujejo uspešno.

V skladu z Uredbo o odprodaji državnega premoženja smo v letošnjem letu uspešno izvedli odprodajo deleža RTH v Toplarni Hrastnik. Kupnina, ki smo jo na tej podlagi prejeli, znatno presega knjižno vrednost odprodanega podjetja.

Zelo pomembno je tudi dejstvo, da je kupec Toplarnne Hrastnik energetska družba Petrol, ki bo po pisnih zagotovilih tudi v prihodnosti zagotavljala kvalitetno oskrbo Hrastnika s toploto, zagotovila nadaljnji razvoj podjetja in zagotavljala delo vsem zaposlenim v toplarni. Hkrati z RTH je svoj delež v Toplarni Hrastnik odprodala tudi Občina Hrastnik.

Naslednje leto nas čaka mnogo zahtevnih nalog. Za doseg ciljev, ki so pred nami, bo potrebno vložiti mnogo truda, dela in medsebojnega sodelovanja. Pomemben in potreben bo prispevek prav vsakega od nas, zaposlenih na Rudniku Trbovlje-Hrastnik. Prepričan sem, da bomo zastavljene cilje s skupnimi močmi dosegli.

Dovolite mi, da ob izteku leta in ob prihajajočem novem letu 2009 vam in vašim družinam, upokojencem, poslovnim partnerjem in vsem ostalim, s katerimi sodelujemo, zaželim vesele božične in novoletne praznike, predvsem pa čim več zdravja, delovnih uspehov in osebnega zadovoljstva.

Bojan Klenovšek

Poslovanje RTH in hčerinskih družb v letu 2008

RTH zaključuje predzadnje leto poslovanja, ko se skladno z Zakonom o postopnem zapiranju rudnika izvaja II. faza zapiranja in vzporedno poteka proizvodnja premoga. V naslednjem letu bo že potrebno postaviti nove temelje za poslovanje podjetja v obdobju od 2010 do 2015.

Poslovanje v letošnjem letu je bilo na medletni ravni bolj ali manj skladno z načrti. Bolj kot se leto zaključuje, večja je možnost, da bodo načrti tudi uresničeni.

Proizvodnja premoga je vse leto potekala v jami Trbovlje. Ob zaključku lanskega leta se je odkop premoga prestavil iz jame Ojstro v Trbovlje, kar je povzročilo kar nekaj težav pri proizvodnji predvsem zaradi geoloških pogojev.

V prvih treh mesecih leta je bila proizvodnja le 1 % pod planom, medtem ko je ob polletju zaostajala že za 21 %. V septembru je bilo izdelano poročilo o izvajanju poslovnega načrta in potrebnih ukrepov za sanacijo poslovanja. Z upoštevanjem predlaganih ukrepov predvsem na področju raziskav in s prilagojeno organizacijo proizvodnje je v zadnjem četrtletju leta 2008 proizvodnja stekla normalno. Kot izhaja iz ocen, bodo delavci v proizvodnji dosegli načrtovane količine premoga tudi z doseganjem rekordnih odkopov na dnevni ravni.

Znano je, da so nahajališča premoga v jami Trbovlje manj

kvalitetna kot v Hrastniku, vendar rezultati kažejo, da bo tudi ob koncu leta povprečna kurilna vrednost nakopanega premoga okrog 11 GJ/t.

V skladu s predvidenim načrtom bomo v letu 2008 proizvedli 500.000 ton premoga, ki ga po sistemu prednostnega dispečiranja za proizvodnjo električne energije porabi Termoelektrarna Trbovlje. Kot nas zavezuje pogodba s termoelektrarno, bodo količine dobavljene. Poleg tega bo RTH odprodal tudi okrog 35.000 ton zalog, kar pomeni, da le-teh na deponiji ob koncu leta ne bomo imeli. S prodajo planirane toplote v višini 5 885 TJ bomo poslovanje na področju proizvodnje tudi finančno uspešno zaključili. Izpad prihodka ob koncu leta lahko pripišemo le nezadostnim količinam zalog. Predvidevamo, da bo prihodek zaradi

neoblikovanja zalog nižji za okrog 1,0 mio €. Stroški materiala, storitev in amortizacije bodo po oceni skladni z načrtovanimi.

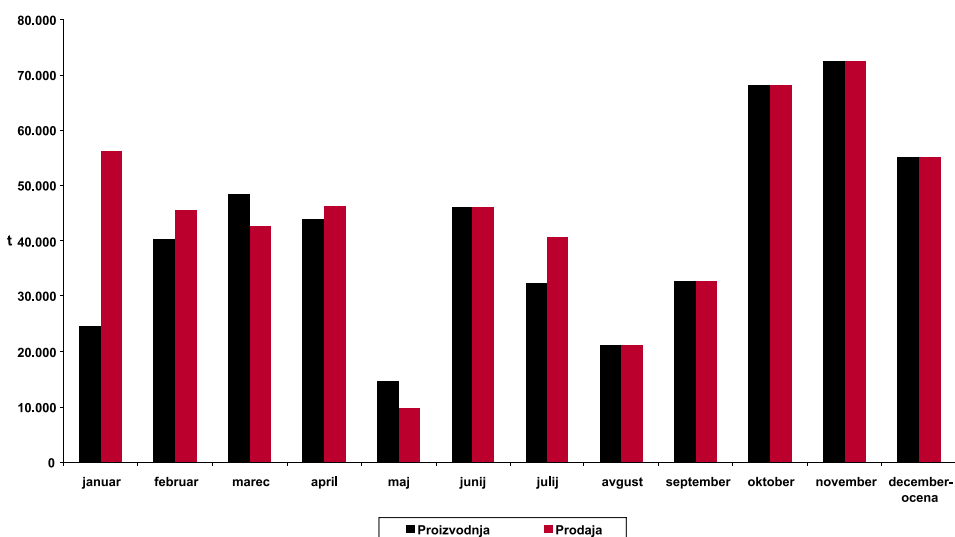
Stroški dela bodo ob koncu leta nekoliko nad planiranimi vrednostmi, saj smo med letom, v skladu z možnostmi in v dogovoru s sindikatom, usklajevali rast plač z rastjo inflacije.

Zaradi medletnega zadolževanja bodo v letošnjem letu višji odhodki od obresti in ostali odhodki.

Med ostale odhodke proizvodnje v letošnjem letu sodi tudi odprodaja hčerinske družbe Toplarna Hrastnik, ki bremeni proizvodnjo v stroškovnem delu, zato so ti stroški povečani za skoraj 2,0 mio €, kar smo predvidevali že v poslovnem načrtu.

V začetku leta 2008 je na proizvodnji delalo še 361 delavcev, novembra pa 332.

Doseganje proizvodnje in prodaje premoga v letu 2008

V programu zapiranja za letošnje leto smo predvideli, da bomo za zapiranje jam, ekološko-prostorsko sanacijo površin in izvedbo kadrovsko-socialnega programa porabili okrog 20,0 mio € proračunskih sredstev, kar je skladno z določili ZPZRTH. Del sredstev za izvedbo zapiralnih aktivnosti pa izhaja od odprodaje hrastniške toplarne.

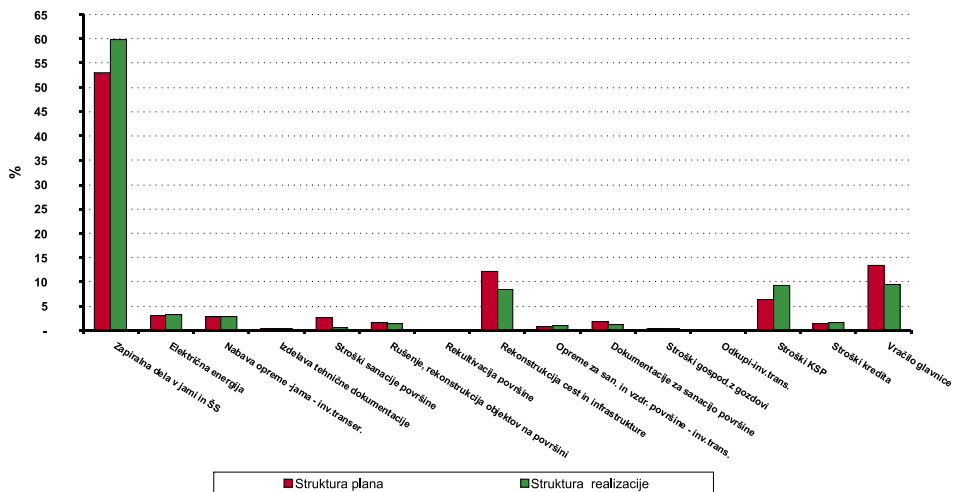
Ker nam je država za letošnje leto namenila za 1,3 mio manj sredstev, kot je bilo prvotno predvideno in z ZPZRTH določeno, bomo planirane aktivnosti dosegli le 90-odstotno. Pri tem bomo v celoti realizirali zapiralna dela v jami, uresničili kadrovsko-socialni program in odplačali obveznosti iz dolgoročne pogodbe, ki jo je RTH najel v letu 2001, da so zapiralna dela lahko stekla. Zaradi okrnjenih sredstev bo delno okrnjena ekološko-prostorska sanacija, vendar se bodo dela nemoteno nadaljevala tudi v prihodnjem letu.

Ocenjujemo, da bomo ob koncu leta realizirali 20,8 mio € prihodkov. Stroški in odhodki bodo ob koncu leta višji le za del amortizacije, ki pripada prenesenim sredstvom iz proizvodnje, proračunska sredstva pa niso namenjena pokrivanju njihovega amortiziranja. Bo pa v rezultat zapiralnih del vključen tudi prihodek od prodaje TOH na eni strani in stroški poplačila glavnice na drugi.

Na področju zapiranja jam se je v letošnjem letu število zaposlenih znižalo za 42 delavcev. Januarja je bilo zaposlenih 248 delavcev, novembra pa 206 delavcev.

V letošnjem letu smo planirali in bomo po oceni do konca leta 2008 uresničili naslednje deleže porabe sredstev po posameznih segmentih Programa zapiranja.

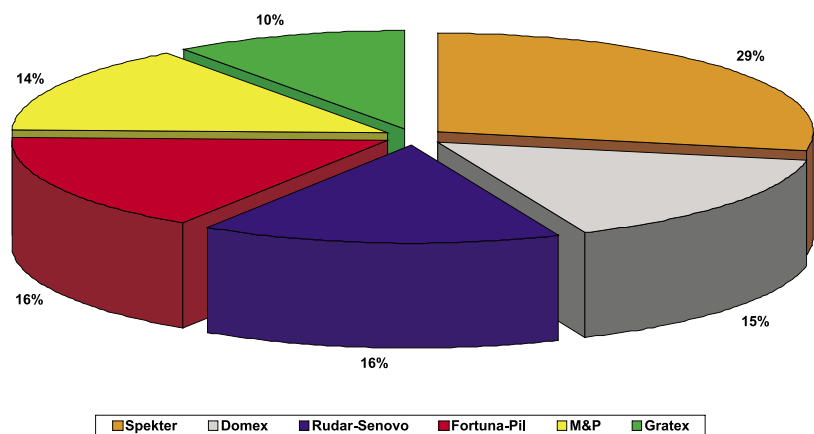
Struktura plana in realizacije zapiranja

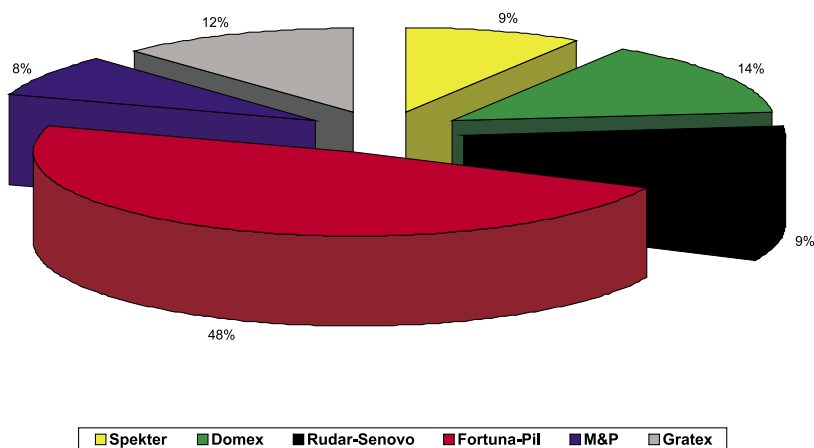
Na področju kadrovsko socialnega programa smo za letošnje leto predvideli zmanjšanje števila zaposlenih za 93 delavcev. Načrtovali smo 89 upokojitev in dve prerazporeditvi k novim delodajalcem. Izvajanje programa je med letom potekalo tako, da bomo do konca leta razrešili še šest zaposlenih, tako bo skupaj razrešenih 99 delavcev, v RTH pa bo ob koncu leta zaposlenih še 622 delavcev. Skladno z večjim številom razrešenih delavcev bodo tudi sredstva za izvedbo KSP, v primerjavi s planom 2008, večja za 31 %.

V letošnjem letu je v okviru Skupine RTH delovalo še vseh sedem hčerinskih družb, vendar le v obdobju prvih devetih mesecev. S prodajo Toplarne Hrastnik bodo v konsolidirani bilanci skupine vključeni le celoletni rezultati Spektra, Domexa, Rudarja - Senovo, M&P in Fortune - Pil. Po doseženih medletnih rezultatih ocenjujemo, da bodo podjetja načrtovane rezultate tudi dosegla. Če izhajamo iz ocene devetmesečnih rezultatov, bo ob zaključku leta planiran prihodek vseh družb dosežen, stroški bodo v okviru planiranega, dosežen poslovni izid vseh podjetij pa na nivoju načrtovanega dobička.

Struktura prihodkov hčerinskih družb (brezTOH)

Struktura zaposlenih v hčerinskih družbah (brez TOH)

V RTH smo v letošnjem letu skupaj s sodelavci poleg operativnih izvajali tudi nekaj strateških nalog. Če napišem strokovno

- takšnih, ki bodo omogočile diverzifikacijo poslovanja. Po domače so to osnove za nove poslovne prilike. V ta namen

smo razširili dejavnost družbe še na področje zbiranja gradbenih odpadkov, ravnanja z biomaso, gojenja energetskih rastlin.

Za zaključek moram omeniti še prizadevanja zaposlenih, da bi lahko za nakup prehrane med delovnim časom dobili gotovino. Za prihodnje leto nam je to uspelo.

Naj se ob izteku leta vsem, ki delate na RTH ali v hčerinskih družbah, zahvalim za uspešno sodelovanje. Želim vam lepe božične praznike in SREČNO novo leto 2009.

mag. Polona Lajevec

Proizvodnja v jami Trbovlje

V letošnjem letu je proizvodnja v celoti potekala v jami Trbovlje. Izvršena bo na področju III. polja jame Trbovlje, in sicer s kote 300.

Lahko rečemo: novo odkopno polje, nove težave, novi izzivi, vendar ... zmogli bomo.

Vsaka jama oziroma vsako novo odkopno polje ima svoje specifičnosti, ki jih je deloma moč predvideti, deloma pa tudi ne.

Značilnosti III. polja v jami Trbovlje so predvsem naslednje:

- bližina površine, predvsem na prvi etaži, ki smo jo odkopavali letos;
- odkopavanje med starimi deli;
- nepravilnost oz. tektonska porušitev premogovega sloja v določenih predelih;
- večji in manjši jalovinski vložki, prihrbine predvsem talne glinice in krovne laporje.

Z naštetimi značilnostmi so povezane tudi težave, ki so se v tem letu pojavljale tako pri pripravljanih delih kot tudi pri

odkopavanju premoga na k. 300 v III. polju jame Trbovlje.

1. Bližina površine

Zaradi bližine površine je prihajalo v času priprav oziroma izdelave jamskih prog in pri samem odkopavanju do manjših in večjih problemov zaradi dotokov vode na deloviščih. Odkopavanje na k. 300 je namreč pomenilo prvo etažo pod površino, nadkritje nad etažo pa je bilo relativno majhno, in sicer do 100 m na odkopu 1 pa do 30 m na odkopu 3. Nad etažo k. 300 se namreč nahaja veliko število starih del in starih prog, ki so se dolga leta napajale z vodo s površine, v stiku teh objektov z delovišči pa je prišlo do iztekanja vode na delovišče priprav in na odkope. S predvrtavanji se je ugotovilo ter izvedlo dreniranje s pomočjo vrtin.

Kljub velikemu številu raziskovalnih in drenažnih vrtin pa ni bilo moč predvideti vseh

dotokov vode, ki so precej onemogočali delo tako na pripravi delovišč kot tudi na odkopu. Tako je bil največji dotok vode v začetku marca pri izdelavi dostavne proge odkopa 2, ko se je le-ta povečal na cca 3 m³/min in je bilo treba napredovanje delovišča začasno ustaviti ter izvesti večje število drenažnih vrtin, po dreniranju pa je napredovanje potekalo normalno.

Podoben primer je bil tudi pri odkopavanju odkopa 3, ko se je ob pričetku odkopavanja 9. 9. 2008 po treh delovnih fazah po celotnem odkopu pojavil povečan dotok vode v stropu podkopnega dela v skupni količini cca 3 m³/min. Ob izdatnem drenažnem vrtanju, odvodnjavanju in črpanju vode je odkop nadaljeval z nadaljnjim obratovanjem, dotoki vode zadaj iz nadkopnega dela pa praktično niso ovirali del na odkopu.

2. Odkopavanje med starimi deli Odkopavanje kot tudi izdelava prog v premogu pod in med starimi deli lahko predstavljata problem pri napredovanju delovišč. Tako je na etaži k. 300 v III. polju jame Trbovlje prihajalo do prečkanj, prehodov, podhodov in celo nadržodov starih del v veliko primerih tako s pripravskimi delovišči kot tudi na samih odkopih. Tako je prihajalo pri napredovanju delovišč do različnih vrst starih del in objektov, in sicer:

- stara dela odkopov,
- stare proge, ki so lahko zasute, prazne ali stisnjene,
- stari jaški.

Vsi ti objekti pa predstavljajo potencialne težave oz. celo nevarnosti iz več razlogov:

- prehod preko teh objektov predstavlja težje delo na delovišču;
- zaradi možnosti vode v teh objektih obstaja nevarnost večjih in manjših dotokov vode, ki jih je treba z vrtinami ugotoviti in urediti odvodnjavanje;
- zaradi razrahljane hribine ob in v teh objektih je tudi večja nevarnost zruškov;
- zaradi možnosti prepihanja skozi porušen premog med

novimi in starimi objekti pa obstaja tudi nevarnost jamskega ognja in ogrevanja, ki zahtevata dodatne preventivne ukrepe, predvsem z neprepustnimi oblogami ostena prog, kot tudi kurativne ukrepe v primeru že nastalega ognja z brizganjem in injektiranjem malte v ogrete predele.

Z vsemi temi težavami smo se ukvarjali v letu 2008 pri prečkanjih starih del.

3. Nepravilnost in tektonska porušenost sloja

Značilnost premogovega sloja v III. polju je tudi tektonska nepravilnost in porušenost v določenih predelih. Zaradi tega prihaja že v času projektiranja odkopov do težav pri določanju geometrije odkopnih prog, saj se je potrebno zelo prilagajati »terenu« tako po smeri kot po višini ter spreminjati tako širino odkopa kot tudi nagnjenost odkopa med transportno in dostavno progo ter tudi različne višine nadkopnega pridobivanja. Zaradi teh nepravilnosti prihaja tudi do naglih sprememb v samem premogovem sloju. Tako se zelo hitro menjajo predeli z bolj in manj

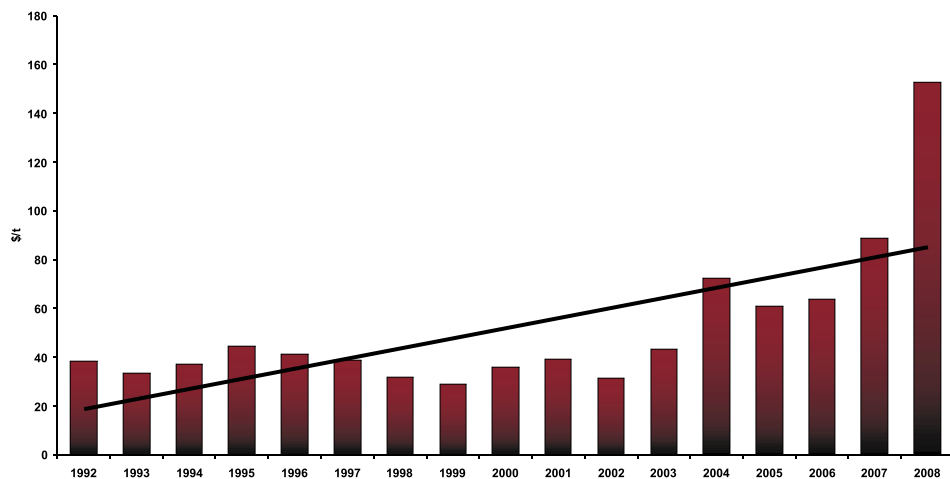
porušnim premogovim slojem, poleg tega pa so sloji premoga tudi zelo različnih naklonov, od horizontalnih, poševnih pa do skoraj vertikalnih. Vse to pa povzroča težave pri delu na pripravah in tudi pri odkopavanju, saj se v takšnih pogojih pri naglih spremembah ob napredovanju pojavlja nevarnost zruškov in s tem dodatno in težje delo na delovišču.

4. Jalovinski vložki

Jalovinski vložki predstavljajo velik problem pri odkopavanju premogovega sloja. Čez celo leto so se pojavljali večji in manjši jalovinski vložki talne gline in krovnege laporja, in sicer že v času izdelave etažnih prog in tudi pri odkopavanju. Že sam jalovinski vložek lahko povzroči težavo, ker ga je potrebno na transportni poti selektivno izločiti že pred separacijo ali na separaciji, če pa se ob tem pojavlja še dotok vode, prihaja do težkih razmer na deloviščih tako na pripravah kot tudi na odkopih zaradi zablatenosti, saj otežuje delo zaposlenih, moti obratovanje in povzroča okvare na strojih in napravah. Tako je pri pojavih razmočene talne gline na pripravah prihajalo do okvar predvsem na gosenicah strojev za izdelavo prog KSP 22 B ter do otežkočenega dela na čelu delovišča zaradi razmočenosti in posledično blatne izkopsnine že v čelni steni in v tleh delovišča.

Zelo velik problem so predstavljali tudi vložki razmočene talne gline v tleh odkopov, saj je zaradi njih prihajalo do pogrezanja sekcij odkopnega podporja ter posledično do dvigovanja oziroma nagnjenja odkopnega transporterja. Zaradi tega je bilo potrebno dodatno naravnavanje in dvigovanje sekcij odkopnega

Cene premoga 1992-2008

Vir: *platts november 2008*

Tržne cene premoga v Evropi (cif ARA), kotlovni premog 6.000 kcal/kg, do 1% žvepla, do 16% pepela

podporja ter naravnavanje odkopnega transporterja.

Krovni lapor je v večjih količinah predstavljal problem zaradi povečanih pritiskov s stropnega dela na odkopu in zaradi selektivnega izločanja izkopsnine na transportni poti. Tako je predvsem na odkopu 2 na k. 300 v III. polju prihajalo do večjih vložkov krovnega laporja, ki ga je bilo potrebno selektivno izločati, v nekaterih primerih celo do 300 t/dan, kar je zahtevalo poseben režim obratovanja jamskega transporta, izločanja izkopsnine na separaciji in prevozov s kamioni na jalovišče.

Kljub nastalim težavam pa bomo, kot kaže, uspeli doseči letni plan. V zadnji četrtini leta smo namreč z nekaterimi organizacijskimi ukrepi proizvodnjo normalizirali in dosegli zelo dobre rezultate. Tako smo v septembru in oktobru obratovali istočasno z dvema odkopoma, v oktobru in novembru občasno tudi ob nedeljah. Poleg tega so se razmere na odkopih stabilizirale. Tako smo v oktobru dosegli proizvodnjo 68.000 ton, v novembru pa celo rekordnih 78.000 ton premoga.

V tem letu so obratovali trije odkopi, in sicer:

- odkop 1 povprečne širine 50 m in smerne dolžine 224 m,
- odkop 2 povprečne širine 58 m in smerne dolžine 164 m,
- odkop 3 povprečne širine 48 m

Na odkopu

Na odkopu

Na odkopu

- in smerne dolžine 136 m (do 1. 12. 2008). Oprema na odkopih je bila standardna, in sicer:
- ščitno samohodno hidravlično podporje proizvajalca DBT,
  - odkopni transporter DBT,
  - odkopni stroj Eickhof ESA 150 L,
  - verižni transporterji LOT-3 s pretočnim drobilcem,
  - gumi transporterji GT-800 in GT-1000.

V tem letu je bilo izdelano tudi

veliko število prog v premogu in jalovini, in sicer za odkop 2 in odkop 3 na k. 300 in odkop 4 na k. 280.

Skupna dolžina izdelanih prog (do 1. 12. 2008) pa je znašala 1632 m. Večina prog je bila izdelana s strojem za izdelavo prog ukrajinskega proizvajalca KSP-22B, nekaj pa tudi s strojem F 6A in ročno.

Borut Flisek

Proizvodni rezultati so prikazani v naslednji tabeli:

zap.št. dekade	mesec	tonaža t	vлага %	pepel %	gorljivo %	kurilnost MJ/kg	žveplo %	toplota GJ	pog.kurilnost MJ/kg
1	jan	5561	20,30	39,26	40,44	9,66	2,17	53745,25	11,00
2		8407	19,97	39,71	40,32	9,65	2,13	81096,42	11,00
3		10561	21,69	39,40	38,91	9,20	1,91	97110,15	11,00
4	feb	6430	22,00	35,25	42,75	10,38	1,99	66772,25	11,00
5		13614	22,36	30,68	46,96	11,80	2,15	160708,30	11,00
6		20320	22,30	30,46	47,24	11,87	2,29	241205,38	11,00
7	mar	13069	22,55	28,33	49,12	12,43	2,39	162446,27	11,00
8		20385	21,94	30,36	47,70	12,03	2,14	245198,22	11,00
9		15033	21,56	33,74	44,70	10,97	2,10	164880,54	11,00
10	apr	20882	21,25	33,44	45,31	11,11	2,12	232018,1	11,00
11		13365	22,05	32,37	45,58	11,42	2,13	152639,21	11,00
12		9748	22,05	34,20	43,75	10,77	2,17	104944,73	11,00
13	maj	2346	22,75	35,34	41,91	10,08	2,11	23657,83	11,00
14		270	21,96	33,92	44,12	10,72	2,06	2893,58	11,00
15		12105	21,60	29,23	49,17	12,17	1,91	147368,06	11,00
16	jun	19091	21,69	31,36	46,95	11,48	2,30	219123,74	11,00
17		17631	21,92	33,03	45,05	10,96	2,26	193234,02	11,00
18		9400	20,74	34,17	45,09	11,08	2,10	104125,18	11,00
19	jul	9475	19,16	36,76	44,08	10,49	2,34	99384,76	11,00
20		11230	19,80	40,54	39,66	9,20	2,16	103268,31	11,00
21		11666	19,81	40,73	39,46	9,09	2,03	106005,28	11,00
22	avg	9889	19,35	41,30	39,35	9,27	2,10	91690,51	11,00
23		7096	20,24	42,49	37,27	8,55	2,05	60641,7	11,00
24		4235	19,34	39,67	40,99	9,27	2,08	39270,09	11,00
25	sep	6072	21,71	33,62	44,67	10,70	2,13	64966,03	11,00
26		8892	22,60	33,90	43,50	10,32	2,01	91768,23	11,00
27		17727	23,60	30,27	46,13	11,21	1,92	198724,14	11,00
28	okt	16969	22,12	32,26	45,62	10,80	2,10	183274,49	11,00
29		18522	22,42	30,79	46,79	11,37	1,85	210652,38	11,00
30		32689	22,56	31,59	45,85	11,08	1,85	362092,16	11,00
31	nov	24303	22,53	32,91	44,56	10,53	2,00	255840,34	11,00
32		26018	21,65	36,81	41,54	9,33	1,81	242667,66	11,00
33		22083	21,65	32,17	46,18	11,11	1,97	245397,87	11,00
34	dec								
skupaj		445084	21,71	33,61	44,68	10,80	2,07	4808811,18	11,00

RUDAR SENOVO

Poslovanje z nepremičninami, gradnje,
storitve in trgovina Senovo d.o.o.

Telefon: 07 48 81 940, telefaks: 07 48 81 957, CKO 4, 8281 Senovo, E-mail: stg.rudar@siol.net

IZVAJAMO:

- Upravljanje s stanovanji v lasti pravnih oseb
- Upravljanje skupnih delov in naprav v večstanovanjskih in drugih poslovnih zgradbah
- Ogrevanje v večstanovanjskih objektih
- Storitve vzdrževanja
- Oddajanje lastnih nepremičnih v najem
- Ostale storitve v povezavi z upravljanjem

PREPUSTITE SKRB ZA VAŠO NEPREMIČNINO, NAM!

Potek del na področju zapiranja

V letu 2008 se izvajajo zapiralna dela, usklajena z letnim programom zapiralnih del. Dinamiko del smo prilagodili tudi letnemu remontu TET, ki je bil izveden v mesecu maju, predvsem tu mislimo na zapiralna dela, vezana na hidravlični zasip objektov. Pred dnevi pa so nas obvestili, da dobava elektrofiltrskega pepela v decembru zaradi nujnih vzdrževalnih del na transportnih trakovih ne bo mogoča.

Tako smo v jami Trbovlje do konca novembra nadaljevali z zapiralnimi deli v Zg. VII. polju, kjer s hidravličnim zasipom zasipavamo opuščene jamske objekte na k. 398 in objekte, ki so

povezani s k. 398, razen jaška I in objektov, ki so neposredno vezani na jašek. Likvidirali smo vpadnik od k. 398 do k. 328 in naprej do k. 230, ki so bili zaradi zruškov neprehodni, vendar količine porabljenega pepela kažejo, da smo objekte zasuli v celoti. Po letnem programu smo predvideli, da bomo dela v Zg. VII. polju končali v letu 2008, vendar pa bomo morali zaradi večje porabe elektrofiltrskega pepela, vgrajenega v vpadnik k. 398/328/230, in nekontinuirane dobave pepela s strani TET navedena dela podaljšati še v leto 2009.

Poleg tega se v jami Trbovlje izvajajo zapiralna dela tudi v

polju Polaj, kjer poteka likvidacija objektov s pnevmatskim zasipom. Trenutno se zasipavajo povezovalni objekti s k. 230 na k. 260 v polju Polaj.

V mesecu maju smo pričeli s pripravljalnimi deli za likvidacijo rova Terezija. Po pripravi platoja, zavarovanju delovišča in namestitvi dela postrojenja za pnevmatski zasip se je zavrtala vrtina v portalno pregrado z namenom ugotoviti prisotnost vode in plinskega stanja za pregrado. Ugotovljeno je bilo, da vode in plinov za pregrado ni, zato se je pregrada porušila, vendar pa je bila neposredno za njo še ena pregrada. Tudi te smo se lotili na enak način

kot prve, vendar smo že pri vrtanju v pregrado neposredno pod stropom naleteli na vodo, kar smo lahko predvidevali po dotokih, ki so se že prej pojavljali ob bokih portala. Po več kot tednu dni je voda izza objekta odtekla do te mere, da smo lahko pregrado porušili in si objekt ogledali v dolžini cca 200 m. Naprej zaradi vode in blata ni bilo možno priti. Sledila je ureditev zračenja, pohodnih poti in odvodnjavanja, nato pa smo po ca 250 m od vhoda naleteli še na eno pregrado, katero je ekipa jamskih reševalcev tudi uspešno porušila, pri čemer je bilo potrebno uporabiti izolacijske dihalne aparate. Za to pregrado pa se proga v rovu Terezija deli na dva odseka, prvi vodi proti polju Polaj, drugi pa proti polju Pasetti oz. Neži. V drugem delu smo naleteli na zožen profil proge, katerega smo že pretesarili, cca 50 m naprej pa se je pojavil zrušek, katerega smo prevrtali in ga sedaj saniramo ter sproti nadaljujemo s čiščenjem proge. Glede na to, da se objekti nahajajo blizu površine, nam je v interesu priti čim dlje in čim daljši odsek proge Terezija rova pripraviti za likvidacijo.

V jami Hrastnik pa smo zaključili dela na vpadniku s površine na Zvezni obzor, in sicer smo uredili prekladalno postajo na površini in njeno okolico, opremili vpadnik, uredili remizo in vstopno-izstopno postajo na Zveznem obzorju ter na Ministrstvo za gospodarstvo podali vlogo, kar je osnova za pridobitev uporabnega dovoljenja za celotno postrojenje.

V mesecu maju smo dokončno likvidirali VII. obzor jame Hrastnik in izdelali končno pregrado, pred

tem pa se je likvidiralo črpališče in zasulo objekte med črpališčem in mestom pred navoziščem, kjer se je izdelala končna pregrada.

Poleg tega se je zasul tudi jašek Hrastnik I do nivoja Zveznega obzorja, delno z jalovino, pridobljeno pri izdelavi vpadnika s površine na Zvezni obzor, delno z jamsko jalovino.

Trenutno pa se nadaljujejo zapiralna dela na IV. obzorju jame Hrastnik, kjer s pnevmatskim zasipom zapolnjujemo objekte med remizo na IV. obzorju in jaškom Hrastnik I. Nato pa sledijo pripravljala dela za likvidacijo objektov proti jašku Sedmica.

Izvedlasosetudipripravljalnadela za likvidacijo Krištrandolskega rova. Začasno pregrado v rovu je odprla ekipa jamskih reševalcev, nato pa se je pristopilo k zavarovanju delovišča, izvajanju pripravljalnih del pred portalom, uredilo se je odvodnjavanje z

območja Krištrandolskega rova do potoka in izdelala končna pregrada na ustju rova.

Zapiralna dela pa so se izvajala tudi v jami Ojstro, in sicer med k. 130 in k. 206, kjer smo uredili zračenje in pohodne poti, nato smo umaknili odvečno opremo in material, izdelali pa so se tudi trije betonski čepi, tako da so objekti pripravljani za likvidacijo s hidravličnim zasipom. Dela bomo pričeli takoj po zaključenih zapiralnih delih v Zg. VII. polju v jami Trbovlje.

Poleg tega smo uspešno izvršili tudi dela na prestavitvi črpališča s k. 42 na k. 56.

Vsem stanovskim kolegom in njihovim družinam želiva vesel božič in srečno ter uspešno novo leto 2009.

Franc Cvibovšek
Jože Velikonja

Poslovni načrt 2009

Načrt poslovanja RTH za prihodnje leto vključuje naslednja področja delovanja:

- Plan proizvodnje premoga,
- Program zapiranja Rudnika Trbovlje-Hrastnik, ki vključuje tri podpodročja:
  - zapiranje jam,
  - ekološko-prostorsko sanacijo površin,
  - kadrovsko-socialni program,
- Ocena poslovnih izidov podjetja.

Leto 2009 je zaključno leto II. faze izvajanja Zakona o postopnem zapiranju Rudnika Trbovlje-Hrastnik, ki poteka v obdobju 2005-2009.

Proizvodnja premoga in zunanje storitve

Za leto 2009 načrtujemo, da bo odkopanih 460.000 ton premoga s povprečno kurilno vrednostjo 11 GJ/t. Proizvodnja bo potekala v jami Trbovlje, 450.000 ton je namenjenih za prodajo v Termoelektrarno Trbovlje za

proizvodnjo električne energije po sistemu prednostnega dispečiranja, ostalo bo prodano na prostem trgu.

Načrtujemo, da bo v letu 2009 opravljenih 261 delavnikov, planirana povprečna dnevna proizvodnja pa znaša 1.763 ton. Podjetje bo leto 2009 zaključilo brez zalog premoga. Po oceni bo na proizvodnem delu RTH neposredno zaposlenih 282 delavcev, 49 delavcev pa bo za proizvodnjo opravljalo vodstvena dela, svetovanje, revizijske storitve, tehnične in gospodarske storitve. Za opravljanje del bo skupaj zaposlenih 331 ljudi.

Med načrtovane aktivnosti prihodnjega leta sodijo tudi zunanje storitve, dajanje nepremičnin v najem in prodaja materiala.

Prihodki navedenih storitev predstavljajo okrog 6 % skupno ustvarjenih prihodkov proizvodnega dela. Predračunski

poslovni izid proizvodnje izkazuje pozitiven rezultat oz. poslovanje pri proizvodnji premoga in opravljanju ostalih storitev.

Stroški materiala in storitev so planirani na podlagi predvidene normirane porabe in dejanskih cen iz leta 2008, amortizacija je planirana na nekoliko višjem nivoju, kot je pričakovana v letu 2008. Stroški dela so ocenjeni na enakih podlagah, kot so bila sredstva za plače, izplačana v letu 2008. Pri tem so upoštevana vsa določila kolektivne pogodbe in interna pravila, ki določajo obseg in način izplačevanja plač zaposlenim.

Na podlagi znanih izhodišč lahko do izteka leta opredelimo le začasni načrt proizvodnje in izhajajočih finančnih rezultatov. Po sklenitvi pogodbe o dobavi in izročitvi rjavega premoga s TET pa so izhodišča popolna in poslovni načrt proizvodnega dela dokončen.

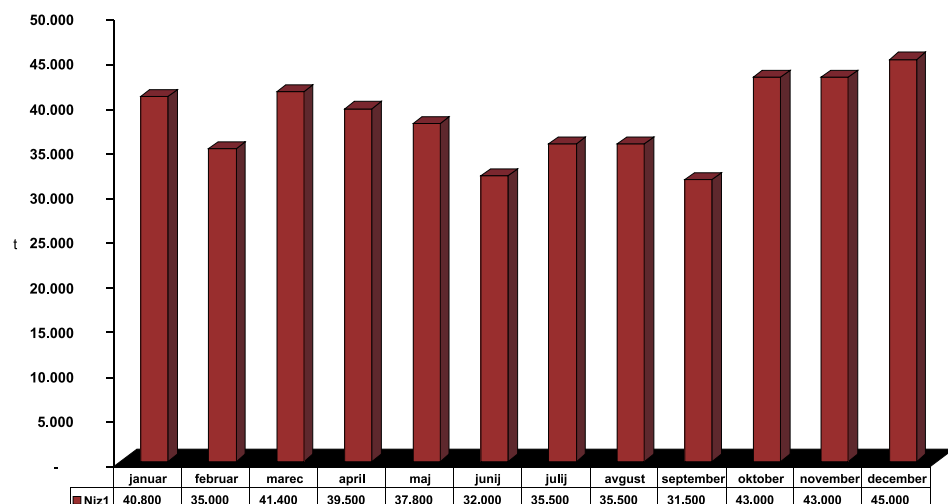
bo pripraviti tudi nov petletni načrt zapiranja za obdobje 2010-2015.

Program tekočega leta izhaja iz doseženih rezultatov na področju zapiranja jam, ekološko-prostorske sanacije in realizacije kadrovske-socialnega programa v preteklih letih. Za napovedi v prihodnjem letu smo upoštevali doseženo v obdobju od leta 2001 do leta 2008. Poleg tega, pri pripravi letnih aktivnosti, upoštevamo tudi analizo izvajanja predhodnih programov in ugotovljena odstopanja pri zapiralnih aktivnostih. Pomemben okvir poslovnega načrtovanja zapiranja predstavljajo planirana proračunska sredstva, ki skladno z ZPZRTH določajo obseg razpoložljivih, planskih, finančnih sredstev. Program vključuje tudi vrednotenje del, porabo materiala in predvidene storitve, ki izhajajo iz tehničnih normativov in že izdelane dokumentacije.

Pri sestavi programa so pomembne naslednje usmeritve:

- gospodarna raba proračunskih sredstev,
- z letnim programom slediti opredelitvam iz srednjeročnega načrta za obdobje 2005-2009,
- omejiti tveganje za nevarne pojave na področju zapiranja jam in ekološko-prostorske sanacije,
- zagotoviti varnost zaposlenih,
- kvalitetno in pravočasno izvajanje programa.

Operativni plan količinske proizvodnje premoga v letu 2009

Program zapiranja

RTH za vsako poslovno leto izdelava letni program zapiranja. Podlaga programa je petletni

načrt izvajanja ZPZRTH. V letu 2009 zaključujemo II. fazo zapiranja rudnika, potrebno pa

Predvidena dela v jamah

V letu 2009 bodo zapiralna dela potekala tako v jami Trbovlje kot v jamah Hrastnik in Ojstro.

V Trbovljah so predvidena naslednja zapiralna dela:

- zapiranje zgornjega VII. polja,
- zapiranje objektov okrog bunkerja Polaj,
- likvidacija starih rovov - Terezija rov,
- rekonstrukcija savskega obzorja,
- prestavitev napajanja na separaciji,
- likvidacija ventilatorske postaje Gvido,
- raziskave in izvajanje drežnažnih vrtin za zapiranje polja Polaj in Plesko.

V jami Hrastnik so predvidena naslednja dela:

- likvidacija objektov na IV. obzorju,
- likvidacija objektov na III. obzorju in priprave likvidacije I. in II. obzorja,
- likvidacija ventilatorske postaje jaška B in povezovalnih objektov,
- likvidacija opuščenih vhodov v jamo Krištrandolski jašek in Pustov rov.

Dela v jami Ojstro:

- obnovitev črpališč in cevovodov ter odstranitev opuščenih cevovodov,
- likvidacija jaška Ojstro do nivoja III. obzorja,
- zapiranje objektov od kote 206 do kote 130.

Ekološko-prostorska sanacija površine

RTH izvaja ekološko-prostorsko sanacijo degradiranih površin in vzdržuje že sanirane površine. Dela opravljajo zaposleni delavci RTH, pa tudi zunanji izvajalci.

V načrtu za prihodnje leto so sanacijska dela predvidena na naslednjih področjih:

- pobočje Žrebljevega hriba,
- površina nad jamo Dol od izvira pri Jesihu do potoka Bela,
- spodnji del plazu Blate,
- ureditev vhodov v jamo Trbovlje - Pasetti rov,
- rušenje in sanacija objektov na površinah (transformatorska postaja Novi Dol, bunker na Gvidu, stara separacija),
- vzdrževanje površine (Žrebljev hrib, od izvira pri Jesihu do Bele, plaz Blate),
- izdelava, rekonstrukcija cest in infrastrukture (odvodnjavanje Nasipov in ureditev ceste Opekarna-Nasipi, odvodnjavanje na področju Ojstra in na področju AMD-IPOZ-Trbovljščica, rekonstrukcija struge hudournika iz območja Ojstro, cesta in komunalni vodi Terezija rov-Ribnik-Gvido, povezava med parkiriščem in cesto Nasipi),
- monitoring v pridobivalnem prostoru in v jamskih objektih,
- izdelava dokumentacije,
- gospodarjenje z nepremičninami (gozdovi, objekti, zemljišči).

Kadrovsko-socialni program

Izvajanje kadrovsko-socialnega programa (KSP) za leto 2009 predvideva razreševanje delavcev z vsemi možnimi oblikami, kot so pasivne razrešitve in aktivno razreševanje presežnih delavcev. Menimo, da bomo število zaposlenih zmanjšali za 122 delavcev tako, da bodo redno ali predčasno upokojeni, 10 delavcev bomo prerazporedili v hčerinsko družbo Fortuna – Pil. V to podjetje bomo namreč

prenesli del dejavnosti, ki se sedaj opravljajo v RTH.

S srednjeročnim programom zapiranja za obdobje 2005-2009 je predvideno, da bo ob koncu leta 2009 v RTH delalo še 494 delavcev. Razreševanje po programu za leto 2009 pa pomeni, da bi bilo v začetku leta 2010 v RTH zaposlenih še 490 delavcev.

Uresničevanje začrtanih programov na področju zapiranja RTH je odvisno od več dejavnikov. Poleg tehničnih pogojev so pomembne tudi potrebne pravno-formalne podlage, ki omogočajo izvedbo posameznih aktivnosti, posebno še na področjih sanacije površine in upravljanja z nepremičninami. Prav tako je program pomembno odvisen od odobrenih proračunskih sredstev, ki po izkušnjah preteklih let niso vedno enaka obsegu sredstev, ki jih določa ZPZRTH. Poleg tega je del finančnih virov predviden iz iztržka od odprodaje hčerinskih družb in ostalih virov.

Ocenjen finančni izid poslovanja zapiralnega dela je rentabilen. Izkazan negativni rezultat izhaja iz nepriznanih sredstev za pokrivanje amortizacije za sredstva, prenesena iz proizvodnje, oz. tista osnovna sredstva, ki se uporabljajo tako pri proizvodnji kot zapiranju. Rezultat zapiranja v enakem obsegu vpliva tudi na oceno finančnega izida družbe RTH kot celote.

mag. Polona Lajevec

CPM BH

PODRUŽNICA TRBOVLJE
TRG REVOLUCIJE 2c. 1420 TRBOVLJE

Telefon: 03 56 26 344
Fax: 03 56 26 335
Email: enver.siljic@cpm.si

DEJAVNOST

- PREDOROGRAĐNJA
- RUDARSTVO
- GRADBENIŠTVO

REFERENCE

- PREDOR V ZIDEH - 290m
- LEVA CEV PREDORA LOČICA – 750m
- PREDOR TROJANE (vzhod) – 2 x 700 m
- PREDOR DEKANI (desna cev) – 1.100 m
- PREDOR PODMILJ 2 x 650 m
- PREDORA KLAŠNICE IN LAKTAŠI (BIH)- 1.700 m
- PREDOR VODOLE (desna cev) - 220 m
- DELO V RUDARSTVU IN GRADBENIŠTVU V ZRN
- IZDELAVA JAMSKIH PROG (RTH d.o.o.)

Družba CPM BH – podružnica Trbovlje deluje v sklopu matične družbe CPM d.d. (Cestno podjetje Maribor), v kateri predstavlja eno izmed dejavnosti gradenj – podzemne gradnje.

CPM BH – podružnica Trbovlje je od 01.09.2008 z 49 zaposlenimi ponovno pričela delovati v Trbovljah. Navedena družba je v preteklosti delovala kot RGD d.d. Trbovlje, katera se je v letu 2003 sled lastniških sprememb in poslovnih povezav preselila v Maribor.

V družbi smo si zastavili ambiciozne cilje na področju gradenj predorov, še posebno pa smo veseli ponovnega poslovnega sodelovanja z RTH d.o.o. Trbovlje.

ŽELIMO VAM SREČNO IN USPEŠNO 2009

Kakovost medsebojnih odnosov v organizaciji kot predpogoj za njeno uspešnost

UVOD

Človek. Vir znanja, sposobnosti, spretnosti, idej, ustvarjanja dodane vrednosti. Pa vendar je v obdobju personalnega managementa v organizaciji največkrat brez vsakršnih možnosti izraziti svoj potencial, svoje bogastvo, kot bi lahko definirali njegovo pridobljeno strokovno in praktično znanje. Šele v obdobju razvoja kadrovskega managementa opazimo pozitivnost sprememb predvsem v smislu vzpodbujanja zavedanja pomembnosti človeškega kapitala in razvoja oziroma izboljševanja odnosov znotraj organizacij. Organizacija, ki ima visoko razvit management človeškega kapitala, ima vzpostavljeno tudi dvosmerno nehierarhično komuniciranje in demokratičen način vodenja. Z nehierarhičnim komuniciranjem je zaposlenim veliko lažje medsebojno izmenjavati ideje, zamisli, stališča, predloge in tako reševati različne probleme. V takšni komunikaciji skoraj ne zasledimo motenj, možnosti izkrivljanja informacij pa so minimalne. Seveda pa znanje in veščine nehierarhičnega komuniciranja vodilni in zaposleni ne pridobijo same po sebi, pač pa je za to potrebno veliko truda in volje. Pomembno je postati ne le dober, pač pa odličen član v organizacijski komunikaciji. Nenehna skrb za razvoj človeškega kapitala in odprte komunikacijske poti v podjetju zagotavljajo dobre medsebojne odnose. Ta skrb ni

le na ramenih vodilnih managerjev, velik del odgovornosti je tudi na strani zaposlenih.

SKRB ZA VZPOSTAVITEV DOBRIH MEDSEBOJNIH ODNOSOV

V sodobnem času se v ospredje vse bolj postavlja pomembnost dobrih medsebojnih odnosov tako med državami, narodnostmi, v družini in seveda tudi v posameznih podjetjih, kjer zaposleni preživijo velik del svojega časa.

In prav v podjetjih morajo vodilni managerji v sodelovanju s kadrovskimi managerji vzpostaviti tak nivo organizacijske kulture, ki bo zaposlenim zagotavljal občutek pristnosti, topline, spoštljivosti in predvsem potrebnosti za skupno doseganje zastavljenih ciljev. Visoko razvita organizacijska kultura močno vpliva na kakovost medsebojnih odnosov (odnosi med vodilnimi managerji in zaposlenimi ter odnosi med zaposlenimi posameznih oddelkov in znotraj njih), ti pa posledično na uspešnost posameznikov.

Uspešen je lahko le tisti delavec, ki se zaveda svoje potrebnosti, ve in razume, kaj managerji od njega pričakujejo, in je sposoben ta pričakovanja uresničiti. Občutek "enakovrednosti" zaposlenih znotraj oddelkov ali služb zagotavlja nemoteno in kakovostno opravljanje dela posameznika, učinkovitost poslovne funkcije oziroma procesa in ne nazadnje podjetja kot celote.

Vse to je mogoče doseči le s skladnostjo poslovne strategije s strategijo razvoja človeških virov v podjetju. Učinkovita povezava predstavlja pomemben izvor uspešnosti in konkurenčnih prednosti podjetja.

Povezava med strateškim razvojem človeških virov in uspešnostjo poteka predvsem v dveh smereh (MacDuffey 1995, v Zupan 2004):

1. organizacijska integracija, ko vrhni management oblikuje politiko strateškega razvoja človeških virov v skladu s strategijo podjetja in
2. procesna integracija, s katero se povečuje kakovost in učinkovitost aktivnosti strateškega razvoja človeških virov.

Tako si podjetja zagotovijo ustrezne človeške zmožnosti, ki izhajajo iz poslovnih potreb, in primerno motiviranost zaposlenih, da te svoje zmožnosti pri delu čim bolje uporabljajo. Zaposleni pravzaprav predstavljajo edini pomemben izvor konkurenčnosti, nad katerim pa podjetje nima pravega nadzora, saj ga zaposleni lahko v vsakem trenutku zapustijo.

Vodstva podjetij, torej vrhni management, bi se morala zavedati, da je dolgoročno uspešnost podjetja mogoče zagotavljati le z zadrževanjem najboljših zaposlenih in ohranitvijo razvojnega potenciala, skritega v človeških virih, kar lahko zagotovijo z raz-

Heymann Untertage Technik Handels-GmbH.
Hölderlinweg 10, D-46487 Wesel
Tel. (49) 0281 97350 FAX (49) 0281 - 97352
E-Mail: hut-wesel@t-online.de

Wir liefern:
Berg- und Tunnelbautechnik
- **Vortriebsmaschinen**
- **Bohrmaschinen**
- **Seitenkipplader**
- **Senklader**
- **Diesellokomotiven**
- **Diesel-Katzen**
- **Schachtfördertechnik**

vijanjem organizacijske kulture in pozitivne klime.

Za uspešno upravljanje kulture in klime je poleg ključne vloge vodilnih v procese usmerjanja kulture in klime potrebno vključiti vse zaposlene. Slednje je potrebno še posebej intenzivno spodbujati k podajanju idej, predlogov in mnenj za izboljšanje stanja kulture in klime, k vzbujanju in prevzemanju odgovornosti za obstoječe stanje in jih sistematično osveščati o možnostih in nujni potrebi po aktivni participaciji vseh zaposlenih pri njunem spreminjanju. (Mihalič, 2006, 259)

POMEN ORGANIZACIJSKEGA KODEKSA ETIKE

Ne nazadnje na medsebojne odnose vpliva tudi kodeks etike. Kadar govorimo o kodeksu etike,

vedno najprej pomislimo na vedenje managerjev. Vendar pa je za dobre medsebojne odnose potrebno kodeks etike določiti na nivoju celotnega podjetja. V njem se definirajo pravila vedenja zaposlenih na vseh nivojih, najpomembnejši del kodeksa pa je način nadziranja izvajanja le-tega ter preprečevanje vsakršnega neetičnega in neprofesionalnega vedenja. Zavedati se je potrebno, da ni dovolj le, da je dokument izdelan, njegovo vsebino morajo poznati vsi zaposleni in vanj tudi verjeti.

V Sloveniji trenutno obstaja nekaj podjetij, ki imajo kodeks etike določen le za nivo vodilnih managerjev, kar ni nič narobe, saj ti zaradi svojega nadrejenega položaja pravila etike največkrat kršijo. (Mihalič, 2006)

UPRAVLJANJE MEDSEBOJNIH ODNOSOV S POMOČJO RAZUMEVANJA ČUSTEV

Razvoj dobrih medsebojnih odnosov je mogoč v organizaciji, kjer tako vodilni managerji kot posamezni vodje razumejo logiko in dinamiko čustev svojih sodelavcev in podrejenih, ki jih le-ti doživljajo v določenih delovnih razmerah. Ker razumejo čustva, lahko uspešno prilagodijo svoje obnašanje. V poslovnem okolju je zaželena socializirana spontanost, kar pomeni, da je obnašanje prilagojeno posamezniku, sodelavcu in/ali podrejenemu, razmeram in realizaciji zastavljenih delovnih ciljev.

Rezultat tega je, da zaposleni skrbijo za svoje obnašanje in konstruktivno vplivajo na obnašanje drugih. Komunikacijsko vzdušje ni več samoumevna

stalnica, temveč rezultat skupnega energetskega vlaganja. Skrb za vzdušje in kakovost medsebojnih odnosov postaja temelj kulture sodobne organizacije, razumevanje in upravljanje lastnih čustev pa temelj sodobne samomotivacije, tako kot postaja upravljanje čustev drugih temelj sodobnega managementa. (Čurić 2007)

Čustva posameznik prinese seboj v delovno okolje, torej med sodelavce, kolege, nadrejene, in predstavljajo tisto razsežnost človekovega delovanja, ki tudi na delovnem mestu ne sme biti spregledana in zanemarjena. Poskusi ustvarjanja prijetne klime zgolj na deklarativni ravni se izjalovijo, če vanje ne vključi sebe, svojega emocionalnega sveta, sebe z vso svojo ranljivostjo, ki jo želi pred poslovnim svetom prikriti. (Rijavec Klobučar, 2006)

POJAV NEZDRAVIH ODNOSOV V PODJETJU

V poslovnem svetu zasledimo vedno več primerov mobbinga, psihičnega nasilja v delovnem okolju. Predvsem v Evropski uniji je to pogost pojav, vse bolj pa se pojavlja tudi pri nas v Sloveniji. Veliko zaposlenih se je že srečalo oz. se srečuje s to vrsto nasilja, sovražnosti, nenaklonjenosti, zatiranja, poniževanja, z žalitvami ali celo grožnjami, pa vendar o tem vsi še ne želijo spregovoriti. Ali je bolje molčati ali o tem naglas spregovoriti? Kaj lahko naredi posameznik in kaj vodilni? Kaj je vzrok za nastanek takšnih medsebojnih odnosov v delovnem okolju, kjer so pravila drugačna kot za domačimi vrati? Odgovore na zastavljena vprašanja lahko dobimo z uporabo sistemskega modela, ki organizacijo obravnava kot živ

organizem.

Sistemski model je v sredini 20. stoletja postavil Ludwig von Bertalanffy (1968) in s premikom mehničnega pogleda dokazoval, da so organizmi kompleksni, organizirani in med seboj povezani. Koncept, ki je vplival na različna področja, skupaj z družbenimi vedami, se lahko aplicira tudi na delovni prostor in upravljanje človeških virov, saj je vsem smerem sistemskih teorij enotna komponenta okolja (Rijavec Klobučar 2006).

V organizacijah obstajajo pravila, ki veljajo za vse zaposlene ne glede na njihov položaj. Ta pravila določajo vsebine in meje dopustnega in prepovedanega. Posamezniki morajo v podjetju postaviti fizične in čustvene meje, meje med osebnim in profesionalnim, med zasebnim in javnim. Te meje v podjetju

Rudarsko gradbene elektroinstalacije, servis in montaža potopnih črpalk d.o.o., Trbovlje
Trg revolucije 2 c
1420 Trbovlje

Telefon: (03)56-25-820
Telefaks: (03)56-25-828

Pooblaščen servis
švedske firme
za Slovenijo

DEJAVNOSTI DRUŽBE

SERVIS POTOPNIH ČRPALK

Smo pooblaščen s strani ITT FLYGT vodilnega proizvajalca potopnih črpalk in opreme za montaže, servisiranje, vzdrževanje in popravila njihovih vseh njihovih proizvodov. Sklenjeno imamo tudi pogodbo s slovenskim proizvajalcem črpalk ELKO Elektrokovina. Prav tako pa naš servis nudi montaže, servisiranje, vzdrževanje in popravila opremo vseh drugih proizvajalcev.

ELEKTRIČNE INSTALACIJE NIZKE NAPETOSTI

Izvajamo niskonapetostne električne instalacije objektov, gradbiščne elektroinstalacije, elektroinstalacije ob izgradnji predorov vključno z rednim vzdrževanjem strojev in opreme.

Po vseh končanih delih izvedemo tudi preizkus in električne meritve električne instalacije.

PROIZVODNJA ELEKTRIČNE OPREME

Za potrebe črpalšč, pri izvajanju električnih instalacij in za potrebe izvajalcev v predorogradnji po lastnih načrtih ali projektni dokumentaciji v elektrodelavnici izdelamo manjše ali večje sklope električne opreme (električne razdelilne omare, krmilne elektro omare itd.)

zaščitijo z zakoni, akti ipd., ki jih poznajo vsi zaposleni in jih spoštujejo in upoštevajo pri svojem vsakdanjem delu in skrbi za dobre medsebojne odnose.

SKLEPNA MISEL

Podjetja nenehno sledijo inovativnosti in hitremu tehnološkemu razvoju, spremljajo novosti na svojem področju, vse z namenom večje konkurenčnosti na trgu in doseganja boljših poslovnih rezultatov. Malo pa je podjetij v slovenskem okolju, ki bi z enako mero zavzetosti skrbela tudi za izboljševanje in razvoj medsebojnih odnosov kot enakovred-

nega dejavnika za doseganje uspešnosti in konkurenčnosti podjetja.

Desa Omahne

VIRI:

Čurić, Ž. (2007). *Upravljanje energije čustev*. HRM Strokovna revija za ravnanje z ljudmi pri delu, 16 (5). GV Izobraževanje. Ljubljana.

Lobnikar, B. (2008). *Pridobivanje in razvoj kadrov*. Prosojnice predavanj.

Mihalič, R. (2006). *Management človeškega kapitala*. Škofja Loka, Mihalič in Partner d.n.o.

Rengeo, A. (2006). *Socialni kapital – »lepilo« organizacij*. HRM Strokovna revija za ravnanje z ljudmi pri delu, 13 (4). GV Izobraževanje. Ljubljana.

Rijavec Klobučar, N. (2006). *Med zamero in profesionalnostjo*. HRM Strokovna revija za ravnanje z ljudmi pri delu, 13 (4). GV Izobraževanje. Ljubljana.

Zupan, N. (2004). *Povezovanje strategije HRM s poslovno strategijo podjetja*. HRM Strokovna revija za ravnanje z ljudmi pri delu, 5 (2). GV Izobraževanje. Ljubljana.

Možnost izrabe geotermalne energije iz opuščanih jamskih objektov Rudnika Trbovlje-Hrastnik

Živimo in delamo v regiji, ki je že zgodovinsko povezana z e-nergetiko in tudi v prihodnje je težko razmišljati oziroma delati drugače. Kljub tradiciji in odvisnosti od premoga je prav, da se zavedamo tudi drugih, obnovljivih virov energije. Poleg sonca, vode, vetra in biomase spada mednje tudi geotermalna energija.

Oddelek za projektiranje in razvoj je dal konec lanskega leta pobudo za izdelavo študije o možnosti izrabe geotermalne energije iz opuščanih jamskih objektov, kar je bilo uvrščeno tudi v program zapiranja za leto 2008. Ideja se je porodila ob izdelavi projektne dokumentacije za likvidacijo jamskih prostorov, saj opuščamo in zapolnjujemo objekte, ki v smislu geotermije pomenijo potencial, katerega je sicer potrebno doseči z vrtinami ali z drugimi zemeljskimi deli.

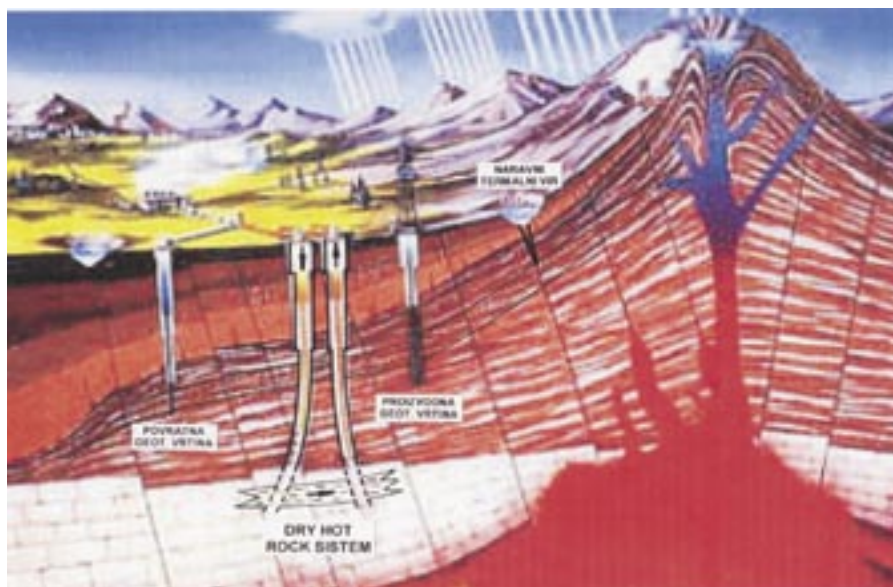
V nadaljevanju je naveden

izvleček omenjene študije, ki jo je izdelal dr. Željko Vukelič, univ. dipl. inž. rud., z Naravoslovnotehniške fakultete Univerze v Ljubljani.

Geotermalna energija je obnovljiva energija tako kot sončni žarki, veter, valovi, reke, plimovanje in biomasa. Prenosnik geotermalne

energije iz zemeljskih globin do površine zemlje je običajno termalna voda, ki:

- izteka na površino zemlje iz podzemeljskih ležišč po naravnih prelomnicah kot »naravni termalni izviri«;
- izteka na površino zemlje iz

SLIKA 1: Viri geotermalne energije

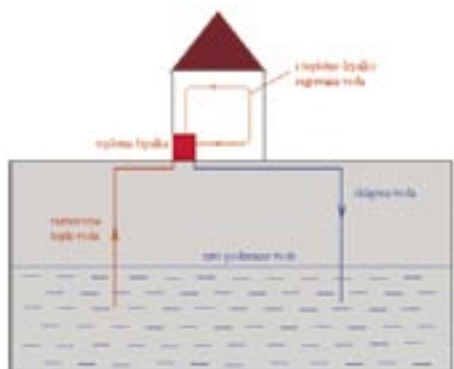
podzemeljskih ležišč čez umetno ustvarjene povezovalne odprtine - geotermalne vrtine;
- izteka na površino zemlje po umetno ustvarjenem tokokrogu vroče suhe kamenine.

»Površinski geotermalni sistemi«:

Za izkoriščanje geotermalne energije do globine ca 150 m se uporabljajo naslednji sistemi:

- Podtalnica (sistem VODA/VODA)

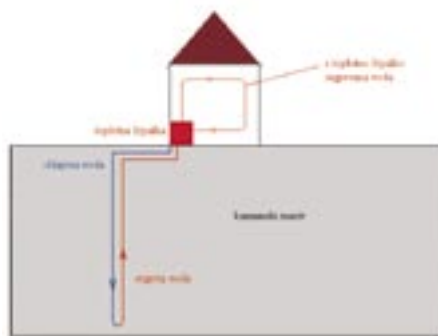
Za zajemanje podzemne vode se izdelata vrtina ali skopljje vodnjak. Vodo na površje črpa potopna črpalka. Voda se naprej vodi do toplotne črpalke, ki ji odvzame nekaj Celzijevih stopinj. Po izstopu iz ogrevalnega/hladilnega sistema se ohlajena voda vrača v vodonosnik, iz katerega je odvzeta.

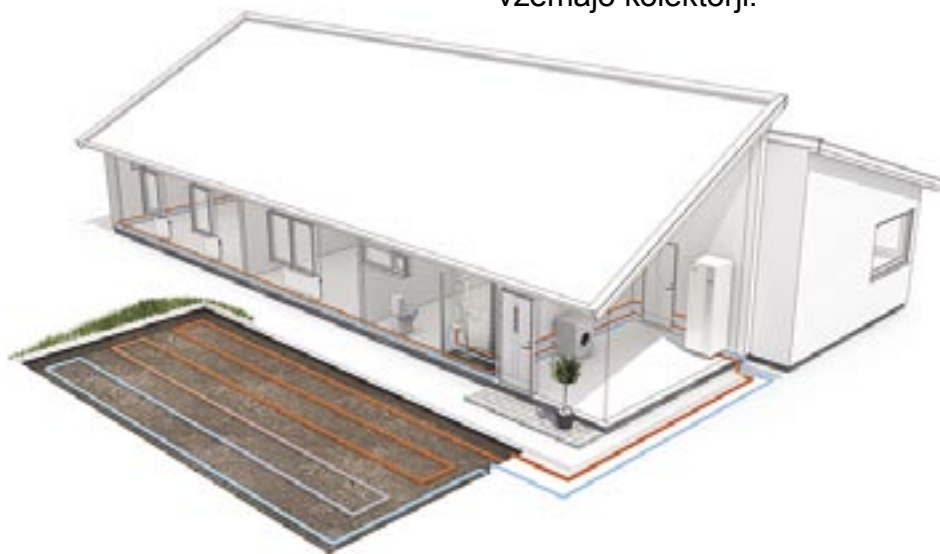
SLIKA 2: Podtalnica (sistem VODA/VODA)

- Geosonda (sistem ZEMLJA/VODA)

Toplotno energijo kamnin zajamemo s tehnologijo geosond. Voda, pomešana z glikolom, kroži skozi cevi (geosonde), vgrajene v vrtino, in se pod vplivom okoliških kamnin segreva. Za nekaj Celzijevih stopinj segreta tekočina se nato vodi do toplotne črpalke, kjer se ji odvzema toplota. Ohlajena tekočina znova vstopa v vrtino.

SLIKA 3: Geosonda (sistem ZEMLJA/VODA)

SLIKA 4: Zemeljski kolektorji (sistem ZEMLJA/VODA)

Vsem načinom izkoriščanja geotermalne energije pa je skupno, da jih lahko izrabljamo tudi za hlajenje, kar ima za posledico dvigovanje toplotnega potenciala zemlje pri sistemu ZEMLJA/VODA.

Na področju RTH obstaja velika možnost izkoriščanja geotermalne energije iz vodnih in zemeljskih virov zaradi odprtih objektov in količine vode, ki izteka iz jam Trbovlje in Hrastnik oziroma se še vedno črpa iz vodo-nosnikov predvsem v jami Ojstro. Po zaprtju jam RTH in tudi med samo eksploatacijo premoga v jami Trbovlje je mogoče izkoristiti toplotni potencial vode za ogrevanje in hlajenje poslovnih, industrijskih in stanovanjskih poslopij. Strokovnjaki so izračunali, da lahko

- Zemeljski kolektorji (sistem ZEMLJA/VODA)

Toplotno energijo kamnin zajamemo iz vrhnje, 1,5 m debele plasti zemlje. V ta namen se v zemljo položijo horizontalni kolektorji - plastične cevi, skozi katere kroži mešanica vode in glikola. Na tovrsten način je mogoče pridobiti v povprečju okoli 20 W energije po kvadratnem metru površine, ki jo zavzemajo kolektorji.

samo pri sistemu VODA/VODA preko toplotnih črpalk pridobimo okoli 2,7 MW toplotne energije iz skupne količine vode, ki se iz vseh treh jam RTH izteka v reko Savo.

Študija v zaključku navaja potencialna področja oziroma objekte za izrabo geotermalne energije na področju RTH in izračune možnih pridobljenih količin energije iz posameznih sistemov. Zasnovana je tako, da prikazuje vse opisane sisteme na konkretnih primerih (jamskih objektih) in konkretnih lokacijah. Te pa so vezane na potencialne porabnike oziroma investitorje, kjer se seveda vse začne. In žal tudi konča!

Maja Malovrh Repovž
Urban Berger

Seje nadzornega sveta

V drugi polovici letošnjega leta se je nadzorni svet sestal na štirih rednih sejah.

Na prvi septembrski seji:

- se je seznanil z informacijo o sklepih 12. Redne skupščine družbenika Republike Slovenije RTH,
- se je seznanil z Informacijo o poslovanju RTH in povezanih podjetij RTH v prvem polletju 2008,
- je sprejel Tretje dopolnitve Programa razreševanja presežnih delavcev za leto 2008,
- je odločal o prometu z nepremičninami,
- je dal soglasje k Pogodbi št. 31/2008-ZAP »Izgradnja povezave med parkiriščem in cesto Nasipi za Rudnikom Trbovlje« in k Pogodbi št.

40/2008/ZAP »Ureditev ceste in komunalnih vodov Terezija rov-Ribnik-Gvido«,

- se je seznanil z informacijami o kratkoročni zadolžitvi.

Na drugi septembrski seji:

- je obravnaval Poročilo o izvajanju poslovnega načrta in ukrepah za sanacijo poslovanja RTH v letu 2008,
- je sprejel Četrte dopolnitve Programa razreševanja presežnih delavcev za leto 2008,
- je odločal o prometu z nepremičninami,
- je dal naknadno soglasje k Pogodbi št. 23-S/2008.

Na novembrski seji:

- se je seznanil z Informacijo o poslovanju RTH in povezanih podjetij RTH v obdobju januar-

september 2008,

- je sprejel Pete dopolnitve Programa razreševanja presežnih delavcev za leto 2008,
- je odločal o prometu z nepremičninami.

Na decembrski seji:

- je obravnaval Začasni poslovni načrt RTH za leto 2009,
- je obravnaval Program razreševanja presežnih delavcev RTH za leto 2009,
- se je seznanil s Strategijo delne odprodaje stanovanjskih družb,
- se je seznanil z Obrazložitvijo postopka nabave ločnega podporja,
- je odločal o prometu z nepremičninami.

Vesna Dalmacija

Strokovni posvet in skupna reševalna vaja rudarskih reševalnih ekip Rudnikov Slovenije

Po ukinitvi Centralne jamske reševalne službe konec leta 1997 je bil ustanovljen Odbor za koordinacijo rudarskih reševalnih služb Rudnikov Slovenije. Vanj so vključeni vsi vodje rudarskih reševalnih služb ali drugi strokovni delavci iz vseh slovenskih rudnikov, ki še imajo organizirano reševalno službo, kot tudi rudarska inšpekcija. Vodenje koordinacije se izmenjuje vsako leto praviloma med Premogovnikom Velenje, Nafto Lendava in Rudnikom Trbovlje-Hrastnik. Ena od

vsakoletnih nalog koordinacije je tudi ta, da organizira strokovni posvet in v zadnjih dveh letih ponovno tudi skupno reševalno vajo ekip rudarskih reševalnih služb. Letos sta bili izjemoma organizirani dve skupni vaji, in sicer prvič tudi na površinskem kopu. Ta vaja je potekala 30. 10. 2008 v kamnolomu Velika Pirešica, ki deluje v sklopu podjetja CMC iz Celja. Na vaji, ki je temeljila na predpostavki, da je prišlo do požara v podzemnem skladišču razstreliva, zdrs delovne brežine

in požara na delovnem stroju ter zasutja strojnika, sta poleg gasilskih enot in enote za prvo pomoč sodelovali tudi ekipe rudarskih reševalnih služb Premogovnika Velenje in Rudnika Trbovlje-Hrastnik. Sama vaja je dobro uspela, bila je vzorno organizirana, prav tako pa sta odlično usposobljenost pokazali tudi obe ekipe rudarskih reševalcev.

Ker je vodenje koordinacije letos pripadlo RTH-ju, je bila druga skupna vaja organizirana v Hrastniku, in sicer 14. 11. 2008 v jami

Ojstro, strokovni posvet pa v Rimskih Toplicah en dan prej.

Udeležba na samem posvetu je bila nekoliko pod pričakovanji, a se ga je kljub temu udeležilo nekaj manj kot 40 ljudi, v glavnem predstavniki vseh še obstoječih in delujočih rudnikov, rudarske inšpekcije in predstavnikov gospodarskega ministrstva. Predstavljenih je bilo deset referatov, zbranih v posebnem zborniku, z različno tematiko, povezano z delovanjem rudarske reševalne službe, kot tudi širše v povezavi z izvajanjem rudarskih del pri proizvodnji in zapiranju, o možnostih izkoriščanja geotermalne energije in opremi za prvo pomoč ter uporabi le-te pri reševanju.

Za nas je še posebno zanimiv prispevek dr. Evgena Dervariča z naslovom »Perspektive odkopavanja rjavega premoga v Sloveniji«, ki predstavlja izvleček iz prve faze študije »Upravičenost odkopavanja preostalih zalog premoga v jamah Ojstro in Trbovlje po letu 2009 in zaprtega dela jame Hrastnik«. Referat bo objavljen tudi kot samostojni prispevek v prihodnji številki glasila. Vaja je bila organizirana 14. 11. 2008 s pričetkom ob 10. uri s

predpostavko, da je v zahodnem delu Rudnika Hrastnik pri rudarskih delih na k. 90, pri zračilnem jašku k. 90/60, prišlo do porušitve stropa. Pri tem so se poškodovali trije delavci. Zrušen material je poškodoval oz. uničil ventilator, prekinjeno je bilo zračenje prog in črpališča na k. 60. Koncentracija nevarnih plinov je presegla dovoljeno mejo in ogrozila skupino delavcev, ki je menjala okvarjeno črpalko v črpališču, tako da so se morali umakniti na k. 90.

Takoj po prejemu obvestila se je formiral štab reševanja. Za koordinacijo delovanja med ekipami in komunikacijo s štabom pa je bila v jami aktivirana baza reševanja. Vaje so se aktivno udeležile reševalne ekipe RTH, Premogovnika Velenje in Nafta Lendava, ki so izvajale reševanje in transport ponesrečencev v jami in s tehničnim posegom vzpostavile zračenje ter črpanje vode.

Obveščeni so bili Regijski center za obveščanje, policija, Zdravstveni dom Hrastnik, gasilci in Civilna zaščita občine Hrastnik, ki so od klica dalje sodelovali po planu vaje.

Z izvedeno vajo smo preizkusili usposobljenost reševalnih ekip za posredovanje v izrednih razmerah, ki lahko nastopijo v rudnikih s podzemno eksploatacijo.

Vaja je potekala v skladu z Načrtom obrambe in reševanja Rudnika Hrastnik.

Vse ekipe so pokazale izredno strokovno usposobljenost, in sicer pri oskrbi poškodovancev, koordiniranosti pri transportu in tehničnih posegih, pri katerih bi bila potrebna uporaba izolacijskih reševalnih aparatov.

Pravilno in hitro so pristopile k oskrbi dveh težko in enega laže poškodovanega delavca. Uporabile so predpisano sanitetno opremo, ki mora biti na vsakem delovišču, za prenos poškodovancev pa so uporabile zajemalna nosila, ki so se pokazala kot izredno koristen in učinkovit pripomoček pri tovrstnih poškodbah.

Komunikacija, vzpostavljena med ekipami, ki so izvajale posamezne faze reševanja, bazo v jami ter vodstvom reševanja zunaj, je bila na zavidljivem nivoju. Izmenjava informacij je bila natančna in jasna, tako da je bilo mogoče na osnovi podatkov hitro in učinkovito odločati in posredovati.

Vaja in izvedene naloge so bile časovno hitro opravljene, brez nepotrebne zamujanja in čakanja.

Kar je bila tokrat vaja, je lahko jutri resen poseg v izrednih razmerah. Po analizi vaje so bile skupne ugotovitve tako vodstva reševanja, inšpektorjev, ki so nadzirali potek vaje, in kar je še posebej pomembno, tudi obeh zdravnikov, ki sta kontrolirala usposobljenost reševalcev pri nujenju prve pomoči, da so reševalne ekipe Premogovnika Velenje, Nafta Lendava, Rudnika Trbovlje-Hrastnik pokazale

Reševalna vaja

Vodstvo reševanja

visoko stopnjo profesionalnosti, ki naj jo še naprej vzdržujejo in izpopolnjujejo. Ravno tako je bilo oblikovano enotno mnenje, da so kljub temu, da v zadnjih letih oz. desetletjih na srečo ni bilo situacije, pri kateri bi bilo potrebno posredovati širše oz. izvenregijsko, tovrstne vaje koristne za vse sodelujoče, ki so zakonsko dolžni zagotavljati rudarsko reševalno službo, saj se na ta način izmenjujejo koristne izkušnje in znanja.

Aleš Berger

Finančna oziroma gospodarska kriza

V tem veselem decembrskem vzdušju, ko bo potrošniška mrzlica pričela delovati, je dokaj težko pisati o finančni krizi, ki se že transformira v gospodarsko in bo zagotovo vplivala tudi na obnašanje kupcev. Pa začnimo lepo po vrsti. Gotovo ste bralci tega članka že slišali za Maslovovo motivacijsko teorijo, ki temelji na hierarhiji in pomembnosti človekovih potreb. Maslow je vpeljal koncept prepotentnosti, ki razlaga, da motivirajoča vrednost motivacijskega dejavnika ugasne, ko je potreba, ki ga pogojuje, zadovoljena. Maslow je razdelil potrebe hierarhično na pet stopenj glede na pomembnost za človeka:

1. Fiziološke potrebe: To so temeljne človekove potrebe. Dokler niso zadovoljene te, človek nima drugih potreb. To so potrebe, ki so prisotne v človeku od rojstva - potrebe po hrani, pijači, počitku.

2. Potrebe po varnosti: Takoj ko so zadovoljene fiziološke potrebe vsaj v osnovi, se sprožijo in postanejo motivacijski dejavnik potrebe po stabilnosti eksistence, zavarovanju pred psihološko in fizično škodo. Šele ko so zadovoljene potrebe po varnosti, lahko začne človek zadovoljevati višje potrebe.

3. Socialne potrebe: V to skupino spadajo potrebe po pripadnosti določeni skupini, druženju, ljubezni, prijateljstvu.

4. Potrebe po ugledu: Gre za potrebe, povezane z dosežki, napredovanjem, nagradami, samospoštovanjem, zaupanjem in statusom.

5. Potrebe posamouresničevanju (samoaktualizaciji): Gre za težnjo po razvoju svojih sposobnosti, talenta, ustvarjalnosti.

Ko posameznik zadovolji en nivo potreb, se aktivira višji

nivo, dokler niso zadovoljeni vsi. Potreba, ki je zadovoljena, ne motivira več, ob njej se pojavi naslednja potreba, ki deluje kot motivacijski dejavnik. Vendar če fiziološke potrebe niso zadovoljene, vse druge potrebe odpadejo.

V času krize se potrebe zreducirajo predvsem na prvi dve stopnji, odvisno pač od tega, kako globoka je kriza. Upajmo, da ni pregloboka, saj povpraševanje generira proizvodnjo - ljudje imamo delo, država pobere davke ... Prav v preteklem tednu sem sodeloval na okrogli mizi, ki je govorila o gospodarski krizi. Trenutno jo najbolj občutijo podjetja, ki delujejo na področju avtomobilske industrije, zelo previdne pa so postale tudi banke pri dajanju kreditov. Pri nas banke niso preveč obremenjene s hipotekarnim trgov, temveč z lombardnimi krediti, ki so zavarovani z delnicami v času največjega

borznega razcveta. S sprejetjem zadnjih ukrepov jim je (bo) vlada omogočila dostop do življenjsko potrebnih tujih virov. Pričakuje se, da se bo šele v prvi polovici prihodnjega leta pokazalo, kako globoko bo kriza zajela Slovenijo. Nekatera podjetja že skrajšujejo delovni teden na 36 ur, slišati je bilo že predloge o 32-urnem delovniku. Skratka, čaka nas turbulentno obdobje, zato predlagam varčevanje in učinkovito upravljanje s stroški in tveganji.

Prav vesel sem bil, ko sem prebral, da TET in Mitsubishi Heavy Industrie nadaljujeta s pogovori o izgradnji novega objekta na lokaciji obstoječih plinskih blokov, v njem pa naj bi uporabljali tehnologijo uplinjanja premoga, tako domačega kot tujega. Upam, da ne bo ostalo samo pri pogovorih. Vsekakor bodo morali lastniki TET in RTH-ja v letu 2009 sprejeti odločitev o nadaljnji usodi obeh podjetij in s tem omogočiti zaposlenim, da se dvignejo čim više po Maslovovi lestvici. Maslow razlaga tudi, da človek sprejme nevarno delo v zameno za zaslužek, ki mu bo omogočil dovolj hrane in pijače. Ko je to zadovoljeno, mu je najpomembnejša varnost, na naslednjem nivoju dobri socialni odnosi ... Zato nikakor ne smemo dopustiti, da izgubimo kvalitetna delovna mesta v energetiki in da bodo o nas odločali drugi, mimo nas. Potrebo po samoaktualizaciji Zasavja ne smemo prepuščati drugim - ali pač? Vesel veseli december vam želim.

David Jančič

Storitve za zunanje naročnike

Oddelek za prodajo storitev je v drugi polovici leta 2008 izvedel oz. izvaja naslednja dela:

- tehnično vodenje pri sanaciji jalovišča rudniške jalovine Jazbec – Rudnik urana Žirovski vrh (vrtanje piezometra JA – 1, postavitve geodetske mreže, čiščenje usedalnega bazena v odvodnjevalno-drenažnem jašku, izdelava nove zunanje betonske obloge odvodnjevalno-drenažnega jaška);
- tehnično vodenje, opravljanje strokovnih nalog s področja SVD pri zapiranju rudnika Kanižarica in nadzor nad izvajanjem sanacijskih del površine rudnika Kanižarica;
- v konzorciju RTH-DVG-Rudis so se nadaljevala dela na montaži nove izvažalne naprave v jašku Borba – Idrija;
- montaža podestov in ločilne stene v pohodnem oddelku jaška Borba – Idrija;
- sanacija betonske obloge v jašku Borba – Idrija;
- izdelava treh inklinometrov v Rudniku Senovo v zapiranju;
- čiščenje jamskih objektov v rovu Barbara – nekdanji Rudnik Laško;
- vrtanje različnih raziskovalnih vrtin (sondažne vrtine) z izvajanjem standardnih penetracijskih testov.

V jašku Borba se gradi nova izvažalna naprava. V jašku je na več mestih prišlo do izvorov vode. Voda je iztekala v jaškovno odprtino skozi razpoke, betonsko oblogo in ležišča v jašku vgrajenih jeklenih nosilcev. Večina tako iztekajoče vode je prosto kapljala po jeklenih nosilcih, stenah in po

jaškovni odprtini (Slika 1). S tem je povzročala škodo na že vgrajenih jeklenih nosilcih (korozija) in bi jo tudi na vgrajeni opremi nove izvažalne naprave. Investor se je odločil, da bo izvedel sanacijo mesta dotokov vode v jašek. V ta namen je RTH izdelal RP: »Injektiranje in dreniranje v betonski oblogi jaška Borba«. Za sanacijo so bili v projektu predvideni naslednji ukrepi:

1. injektiranje ležišča in mest dotokov vode skozi betonsko oblogo z injektirno smolo in tesnilno maso (dela izvajal SCT Primorje);
2. izdelava drenažnih vrtin in priklop izvedenih drenažnih vrtin v centralno drenažno cev (dela izvajal SCT Primorje);
3. sanacija poškodovane betonske obloge (dela izvajal RTH);
4. izdelava oz. obnovitev poškodovanih drenažnih vrtin (dela izvajal RTH).

V nadaljevanju so opisana dela, ki so se izvajala pri sanaciji betonske obloge v jašku Borba. Pred pričetkom sanacije betonske obloge se je izdelal elaborat. V sklopu predmetnega elaborata smo opravili detajlni pregled jaška. Izdelali smo natančen kataster poškodb, v katerem smo evidentirali posamezne poškodbe konstrukcije glede na vrsto, obseg in pozicijo v rovu. Poškodbe konstrukcije so se pojavljale predvsem v drugi polovici objekta, t.j. od 15. podesta proti III. obzorju (slika 1).

V jašku so se pojavljale tri vrste poškodb betonske obloge:

- degradacija oz. razslojevanje in odstopanje betonske obloge,

- razpoke v betonu, ki so v glavnem vertikalne in poševne,
- delamacije (odpadanje plasti betona) betonske površine.

Vse navedene poškodbe so posledica hribinskih pritiskov (zunanjih pritiskov), ki delujejo na betonsko oblogo (nearmirana betonska obloga; v primeru, da bi bila betonska obloga armirana, bi bila sposobna prenesti tudi neenakomerne obremenitve).

Na nosilnost betonske obloge najbolj neugodno vplivajo točkovne obremenitve oz. povečane obremenitve znotraj manjšega območja. V konkretnem primeru se nahaja kontakt med dolomitom in neprepustno plastjo na k. 240. Intenziteta poškodbe je najvišja od omenjene višine navzdol proti III. obzorju.

Sanacija betonske obloge in razpok se je izvedla po naslednjem postopku:

- odstranjevanje degradirane betonske plasti oz. sanacija oslabiljenih, razslojenih in odstopajočih nečvrstih plasti betona;
- premaz poškodovane betonske obloge z vodno polimerno akrilno disperzijo;
- popravilo poškodovanega manjkajočega ometa z nanosom grobe sanacijske malte Alteks 0-3 mm;
- pritrjevanje in fiksiranje PVC ali mreže rabitz (Slika 2);
- reprofilacija poškodb s fino sanacijsko malto Alteks 0-1,5 mm;
- končni premaz s cementnim mlekom;
- pri sanaciji vertikalnih in poševnih razpok smo najprej izvedli tesnitev dna razpoke in površinsko tesnitev razpok. Sledila je vgradnja PE cevi na

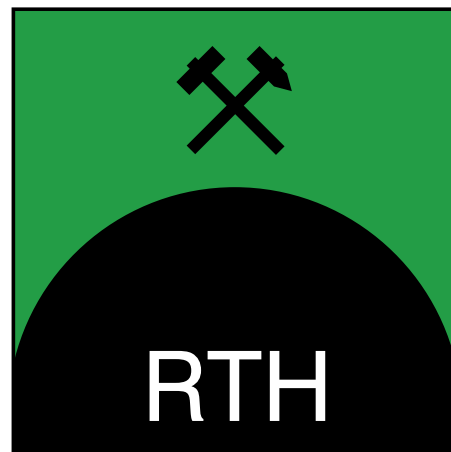
Delamacija (odpadanje plasti betona) betonske površine in »deževje« v jašku pred pričetkom sanacije

Nameščanje mreže rabitz

vrh razpoke in vgradnja cementnega mleka z W/C = 0,5 v razpoko.

Poleg sanacije betonske obloge smo v jašku Borba v smislu kontroliranega odvodnjavanja podtalnice izdelali oz. obnovili odvodnjevalne kanale po obodu jaška (Slika 3).

Nameščanje armature za odvodnjevalni kanal

Na trgu, kjer oddelek za prodajo storitev opravlja dela, se srečujemo z deli, ki niso več rudarska oz. spadajo pod gradbena dela. Vsa zgoraj navedena dela smo opravili z lastnim kadrom in z lastnim »know-how«-om. S pridobljenimi dodatnimi informacijami o injektiranju je RTH sposoben izvesti kompletno sanacijo v katerem koli odvodnjevalno-drenažnem objektu oz. jašku. Na koncu nama dovolite, da v imenu celotnega oddelka prodaje storitev ob izteku leta vsem zaposlenim v RTH ter vsem poslovnim partnerjem zaželiva vesele božične praznike in zdravo ter uspešno novo leto.

Mitja Pavlič
mag. Gorazd Hafner

RTH organizator konference Obnovljiva energija 2008

V novembru smo v Delavskem domu v Trbovljah organizirali prvo konferenco, ki je predstavila možnosti izrabe obnovljivih virov energije v Zasavju, pa tudi slovenske izkušnje in prakse iz tujine.

Predstavljeni članki so bili zanimivi in poučni, vsekakor pa dobra osnova, da podobna srečanja v Trbovljah organiziramo tudi v prihodnje.

Predstavitev, s katero je sodeloval Rudnik Trbovlje-Hrastnik, je obravnavala možnosti, ki jih ima podjetje za izrabo obnovljivih virov energije. Iz vsebine predstavitev prikazujemo le kratek povzetek.

Družba Rudnik Trbovlje-Hrastnik že od leta 2000 dalje, ko je bil sprejet zakon o postopnem zapiranju rudnika, opušča osnovno dejavnost proizvodnje

premoga, poleg tega pa skladno z zakonsko regulativo odpravlja posledice rudarjenja, ki v zasavskih krajih poteka več kot 200 let. Pomembnejša naloga pri odpravljanju nastale rudarske škode je urejanje površin in ostalih nepremičnin, ki so bile opustošene v preteklosti. V ta namen je družba v letu 2007 skupaj z zunanjimi sodelavci oblikovala strategijo gospodarjenja z nepremičninami, ki sistematično analizira stanje nepremičnin, okolje, v katerem deluje RTH, in podaja strateške usmeritve ravnanja z zemljišči in ostalimi nepremičninami.

Izvedba strategije poteka v okviru projekta, ki smo ga po zaščitnici rudarjev poimenovali Barbara. Projekt Barbara je vpet tudi v širše družbeno okolje, saj pri njegovi izvedbi sodelujejo tako

lokalne skupnosti iz Trbovelj, Hrastnika in Zagorja kot gospodarski subjekti in podjetniki. Med pomembne vsebine, ki jih želi RTH razviti v bodoče, sodi ocena možnosti razvoja obnov-

Pozdravni nagovor

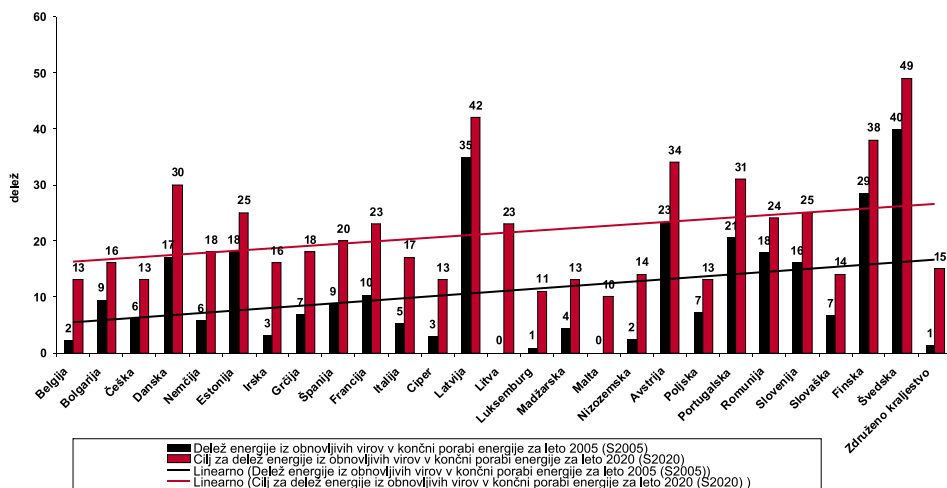

ljivih virov energije, ki jo je moč pridobiti na območjih RTH. Aktualnost takšnih aktivnosti narekujejo zaznane podnebne spremembe in niz priporočil, kako izboljšati življenjski prostor ob nezadržnem razvoju svetovnih gospodarstev.

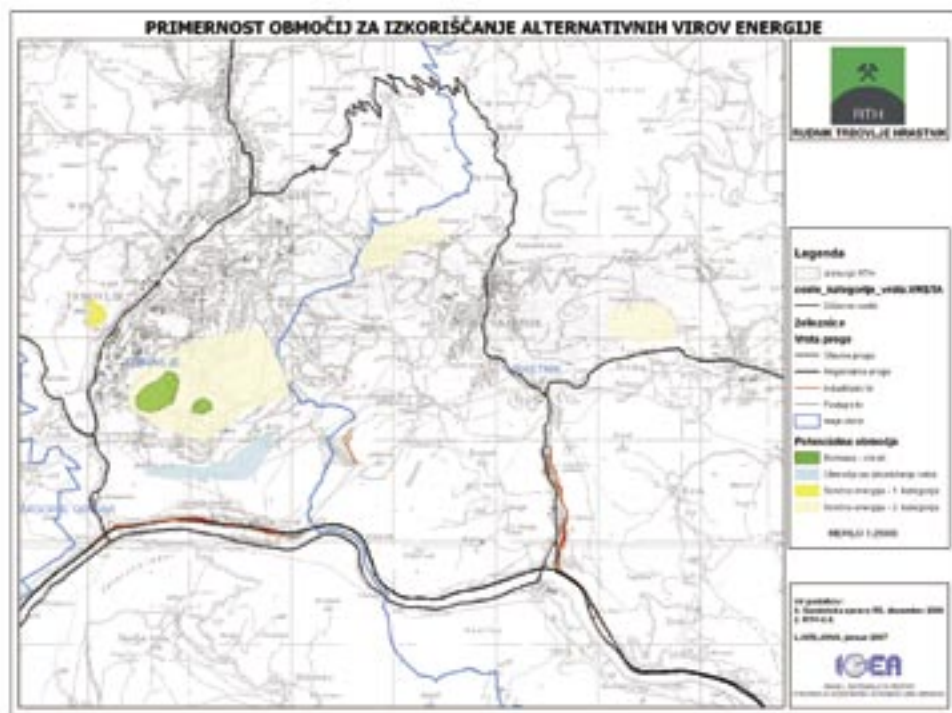
Zato je evropska komisija v začetku letošnjega leta predlagala usmeritev, da države članice

EU do leta 2020 v povprečju dosežejo 20-odstotni delež iz obnovljivih virov energije (OVE) glede na količino končne porabe energije. Ker imajo države v Evropi različna izhodišča pri izrabi OVE, so tudi njihovi posamični cilji različni. Kolikšen prispevek pričakuje EU od držav članic pri izrabi OVE do leta 2020, prikazuje naslednji graf.

Ciljni deleži OVE v državah EU

Vir: Predlog Direktive evropskega parlamenta in sveta O spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, januar 2008

Karta možne izrabe biomase, sončne in vetrne energije na vplivnem področju RTH

Študija, s katero smo v RTH želeli dokazati, da v Zasavju obstajajo realne možnosti izrabe obnovljivih virov energije, bo podlaga za izvajanje konkretnih projektov, ki bodo izvedeni na posameznih področjih. Ugotovili smo namreč, da na področjih, ki pripadajo RTH-ju, obstajajo možnosti za zbiranje in predelavo biomase, njeno ponovno gojenje in porabo pri že identificiranih odjemalcih. Celovitost projekta zahteva vključevanje in povezovanje različnih partnerjev. Možnosti RTH so predvsem v izrabi razpoložljivih površin tako za zbiranje biomase kot za gojenje energetskih rastlin.

Na površinah, ki so v vplivnem območju RTH, smo ocenili tudi potencial sončne energije. Energijo sonca bi lahko izkoristili s postavitvijo sončnih panelov na terase kamnoloma Vode in nad Savskim ter III. poljem v Trbovljah. V Hrastniku je primerno severno pobočje Brnice in plato nad jamo Ojstro.

Ocenjena je tudi možna izraba vetrne energije. Pri tem smo upoštevali konkretne meritve na Lakonci in jih preračunali na višino grebena Bukove gore. Rezultati so bili povprečni, vendar menimo, da ne zanemarljivi, saj je prostora za kakšnih 10 vetrnic.

Poleg navedenih priložnosti smo si skupaj s predstavniki švedskega podjetja Lantmannen ogledali primerne lokacije za sajenje hitrorastočih energetskih rastlin. Po ogledu na terenu so strokovnjaki za to področje ugotovili, da obstajajo dejanske možnosti tudi za proizvodnjo biomase iz rastlin, ki imajo tudi

to lastnost, da za svojo rast izrabljajo tudi zemeljske primesi, ki nekaterim rastlinam škodijo. Švedi jih imenujejo očiščevalci in jih uporabljajo za čiščenje odpadnih voda.

virov energije je tesno povezano tudi s kadrovskim prestrukturiranjem, saj novi programi omogočajo prezaposlitve in odpirajo nova delovna mesta.

mag. Polona Lajevc

Poslovno prestrukturiranje RTH na področju izrabe obnovljivih

Delovno predsedstvo

Generálni zastopnik za Slovenijo.

SIMING d.o.o.

Podjetje za notranjo in zunanjo trgovino

DBT

Eickhoff

THIELE

D. NEUHAUS

Vaš partner v rudarstvu.

Občasje 7D
8261 Jerevinca na Dolenjskem
Tel. + 386 7 4957 660, (663)
Fax. + 386 7 4957 662
Email: siming@siol.net

KNAPHEIDE **Hauhinco** **PM** **PUTZMEISTER**

SREČNO!

Branko Klančar

Partizanska cesta 52

1431 Dol pri Hrastniku

Dol, 10. november 2008

RTH, Rudnik Trbovlje Hrastnik d.o.o.

Trg revolucije 12

1420 Trbovlje

Zadeva: Še nekaj besed o sanaciji

Pred leti, ko ste se pripravljali na sanacijo Novega Dola, sem imel nekaj vprašanj in pripomb, ki sem vam jih pisno posredoval, zato bi bilo lepo, da se oglasim tudi sedaj, ko so sanacijska dela že opravljena in ima naša dolinica novo podobo.

Končni vtis je izjemen. V dokaj neprijaznih razmerah ste s profesionalnim pristopom (ki so mu morali slediti tudi gradbinci) opravili težko delo. Rezultat je odlična cesta z vsemi potrebnimi komunikacijami in komunalijami, dobro zreguliran potok, ki tudi v hujših neurjih odvaja vso hudourniško vodo in lepo urejena okolica brez motečih ruševin in razritih nasipov. Veseli me tudi, da ste dokončno uredili lastniška razmerja, ki so si jih nekateri sosede pred tem tolmačili po zakonih divjega zahoda.

Torej – vizuelno estetsko, komunikacijsko in lastniško pravno kaotično stanje našega kraja ste uredili tako, kot je treba. Moji dvomi niso bili neupravičeni. Bili so pač vzpodbujeni z negativnimi izkušnjami iz preteklosti in z vzdušjem, ki je vladalo v okolici.

Naše bivanje je v obnovljenem okolju prijetnejše in ima bolj kvalitetno vsebino. Držali ste besedo in dosledno sledili sanacijskim načrtom (in jih v nekaterih detajlih celo presegli), zato se vam moja družina lepo zahvaljuje.

B. Klančar

Novi Dol v 60. letih

Novi Dol danes

Branko Klančar

Branko Klančar

Nova zastava družbe RTH

Letos spomladi je poslovodstvo objavilo interni natečaj za oblikovanje zastave RTH. Družba z dolgoletno in bogato tradicijo, kot je RTH, namreč le-te ni imela. Kot uradni simbol se je uporabljala rudarska zastava. Pri izdelavi in oblikovanju osnutka zastave je bilo potrebno upoštevati značilnosti družbe in rudarske stroke.

Na natečaj sta prispela dva predloga. Oba oblikovalca smo povabili na razgovor z namenom, da podrobneje predstavita svoje ideje in jih nadgradita do končnega predloga. Komisija je odločila, da se oba predloga dostavita oblikovalcu za izdelavo dokončnega predloga zastave RTH.

Oblikovalka Meta Gabrijel, ki je izdelala predlog zastave, je v obrazložitvi zapisala:

»Idejni predlog za zastavo družbe RTH je oblikovno zelo jasna in čista rešitev. Barvno je zelo sporočilna, svoj pečat in težo pa ji daje logotip družbe RTH, ki jasno pripoveduje zgodbo, ki jo s tradicijo piše na tem področju. Zastava je jasno razpoznavna in očiščena morebitnih nepotrebnih motečih elementov.

Zastava je v osnovi razdeljena

na dve enakovredni barvni polji tako, da vsako barvno polje zavzema polovico celotne dolžine. V zastavo je vključen tudi sedanj logo družbe RTH, saj je pojav rudarstva ne-dvoumno zaznamoval to področje.

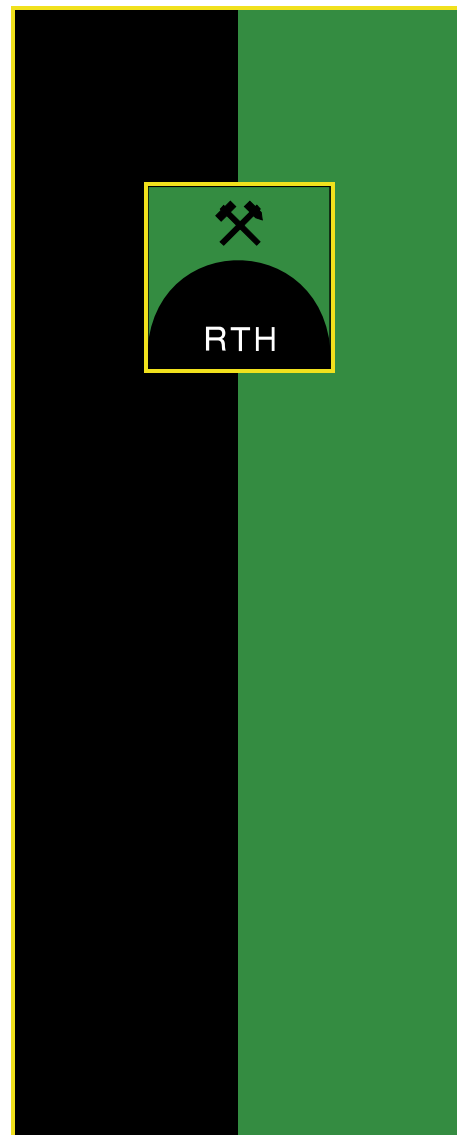
Desno polje je zelene barve, kar simbolizira harmonijo, spoštovanje narave, čisto okolje, kmetijstvo, turizem.

Črna barva levega polja (ki je prisotna tudi v knapovski zastavi) predstavlja skrivnostnost, zaprtost, mračnost, je pa tudi močan in neizbrisen pečat preteklosti, saj simbolno predstavlja tudi temne jaške rudnika.

Polje z logotipom in zunanji rob zastave sta obkrožena z rumeno, ki daje dodatno vzpodbudo in upanje v svetlo prihodnost. Predstavlja žarek sonca, ki posije na to področje, in aktivno vlogo družbe RTH pri ustvarjanju naravi in ljudem prijaznejše prihodnosti.

Logotip RTH je velikosti 8/10 širine enega polja zastave. Od zgornjega roba je odmaknjen za eno višino logotipa družbe RTH. Razmerja se prilagodijo končni izvedbi zastav po namenu.«

Nove zastave so v družbi prvič

zaplapolale 4. decembra, na dan naše zaščitnice -svete Barbare.

Vesna Dalmacija

Sklepi 12. redne skupščine družbenika

Vlada Republike Slovenije kot ustanoviteljica in edina družbenica RTH, d. o. o., je na svoji redni seji dne 17. julija 2008 sprejela naslednje sklepe:

- Vlada Republike Slovenije je sprejela Letno poročilo družbe RTH, Rudnik Trbovlje-Hrastnik, d.o.o., za leto 2007 z mnenjem revizorja,
- Vlada Republike Slovenije je sprejela Letno poročilo Sku-

pine RTH, Rudnik Trbovlje-Hrastnik, d.o.o., za leto 2007 z mnenjem revizorja,

- Vlada Republike Slovenije je podelila razrešnico poslovodstvu in nadzornemu svetu za delo v poslovnem letu 2007,
- Vlada Republike Slovenije je za pooblaščenca revizijsko družbo za leto 2008 imenovala BDO EOS Revizija, d. o. o., Ljubljana,

- Vlada Republike Slovenije je sprejela Poročilo o izvajanju tehničnega in finančnega nadzora nad postopnim izvajanjem zapiranja RTH za leto 2007 in
- Vlada Republike Slovenije je sprejela Program zapiranja RTH za leto 2008.

Vesna Dalmacija

W hidrotehnik

Poslovanje hčerinskih podjetij v letu 2008

V obdobju januar-september 2008 je v okviru Skupine RTH, d.o.o., poleg matične družbe poslovalo še sedem hčerinskih družb, med katerimi so tri v 100-odstotni lasti matične družbe (Spekter Trbovlje, Domex Hrastnik, Fortuna-Pil Trbovlje), v štirih primerih pa je RTH v povprečju

več kot devetdesetodstotni lastnik (Rudar Senovo 99,66 %, M&P Trbovlje 92,69 %, Toplarna Hrastnik 90,60 %, Gratex Laško 92,03 %).

Glede na dolgoročno strategijo in politiko razvoja hčerinskih družb RTH, d.o.o., sta v letu 2008 za

družbi Gratex iz Laškega in Toplarno Hrastnik, d.o.o., potekala postopka odprodaje poslovnega deleža v skladu z določili Uredbe o prodaji državnega premoženja in skladno s sprejetim programom prodaje, ki ga je potrdila Vlada RS.

Postopki prodaje Toplarne Hrastnik so bili do 30. 9. 2008 zaključeni, tako da je predmetna družba na dan 1. 10. 2008 pričela poslovati pod novim lastnikom Petrol, d.d., Ljubljana, medtem ko se postopek odprodaje poslovnega deleža v družbi Gratex nadaljuje.

Hčerinska podjetja tudi v letu 2008, podobno kot doslej, delujejo v konkurenčnem poslovnem okolju, kjer veljajo tržni pogoji poslovanja, nekatere od družb pa so v večji ali manjši meri še vedno povezane s poslovanjem RTH.

Med pomembne cilje poslovanja hčerinskih družb tako sodita nji-

Obisk kabine varuhinje človekovih pravic - pred vhodom v jamo

hova čim večja neodvisnost in orientacija na zunanje trge izven matičnega podjetja.

Rezultat poslovanja podjetij v obdobju januar-september 2008 je pozitiven.

Pri ugotavljanju realizacije načrtovanih prihodkov in odhodkov za leto 2008 je bilo konec septembra razvidno, da podjetja v večini primerov uresničujejo zastavljene cilje zlasti na področju izpolnjevanja fizičnih planov in nekoliko manj na področju izpolnjevanja finančnih kriterijev, kar dokazuje, da na podjetja vplivajo nekateri zunanji dejavniki, katerih se na kratek rok ne da odpraviti.

Varuhinja človekovih pravic

Tako se poslovanje podjetij z vidikov obsega realizacije, obsega naložbenih aktivnosti in ohranjanja zaposlenosti ocenjuje kot

uspešno. Ugoden poslovni rezultat in podobne ocene uspešnosti pa se pričakuje tudi ob koncu leta 2008.

Temeljni cilj delovanja vsakega podjetja iz skupine RTH je pozitivno poslovanje. Uresničitev osnovnega cilja podjetja dosega jo na podlagi naslednjih delnih ciljev: racionalizacije poslovanja, zniževanja stroškov, večanja kapitala podjetja, nadaljnega zmanjševanja poslovne odvisnosti od RTH, ohranjanja zaposlenosti oz. povečevanja zaposlenosti v primeru uvajanja novih dejavnosti.

Mihaela Žavbi

**RAZVOJ, SVETOVANJE IN STORITVE
S PODROČJA GEOGRAFSKIH INFORMACIJSKIH SISTEMOV**

<div style="margin-bottom: 10px;"> <p>INFORMACIJSKI SISTEM OBČINE Informacijski sistem OBČINE je osnova za poenostavljena, učinkovitejša in natančnejša dela pri postopkih upravljanja s prostorom v občinah. Modularna zasnova s centralno bazo podatkov ter uporaba e-rešitev omogoča povezavo več občin v enoten informacijski sistem.</p> </div> <div style="margin-bottom: 10px;"> <p>INFORMACIJSKI SISTEM STAVBE Informacijski sistem STAVBE je celovit sistem za vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje vseh podatkov o stavbah in delih stavb na državnem nivoju s centralno bazo stavb, ki jo vzdržujejo lokalne enote državne geodetske službe.</p> </div> <div style="margin-bottom: 10px;"> <p>INFORMACIJSKI SISTEM NARAVA Informacijski sistem NARAVA je namenjen poenotenju, digitalizaciji, vodenju in vzdrževanju podatkov treh evidenc: evidence o naravnih vrednotah, zavarovanih območjih in ekološko pomembnih območjih. Sistem je podlaga tehnično - strokovnim in upravnim postopkom, ki so povezani z varstvom narave.</p> </div> <div style="margin-bottom: 10px;"> <p>INFORMACIJSKI SISTEM CESTE Informacijski sistem CESTE predstavlja učinkovite rešitve za vodenje vseh procesov povezanih z gospodarjenjem s cestami in cestnim prostorom. Informacijske rešitve podpirajo vodenje procesov povezanih z zemljišči in pravnimi režimi, zajem, vodenje in prostorsko vizualizacija podatkov o cestah, načrtovanje ukrepov pri vzdrževanju cestnega omrežja.</p> </div>	<div style="margin-bottom: 10px;"> <p>INFORMACIJSKI SISTEM UJME Informacijski sistem UJME nudi centrom za obveščanje učinkovito podpora ob ukrepanju v primeru naravnih in drugih nesreč. Nudi hitre in kvalitetne informacije o lokaciji in oceni omejitosti prebivalstva, hkrati pa z enega mesta omogoča aktiviranje in obveščanje sil za zaščito in reševanje.</p> </div> <div style="margin-bottom: 10px;"> <p>INFORMACIJSKI SISTEM KATASTER Informacijski sistem KATASTER je celovit sistem za vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje vseh podatkov zemljiškega katastra. Razvit sistem podpira prehod iz analogne oblike zemljiškega katastra na popolnoma digitalno obliko s centralno bazo podatkov.</p> </div> <div style="margin-bottom: 10px;"> <p>INFORMACIJSKI SISTEM GIPORT Informacijski sistem GIPORT predstavlja celovito rešitev tako za uporabnike kot za ponudnike prostorskih podatkov. Omogoča, da so na enem mestu in na enoviti način zbrane vse informacije o prostorskih podatkih. Uvajanje e-rešitve v poslovanje s prostorskimi podatki, omogoča neposredni dostop do podatkov in enostavno izmenjavo podatkov.</p> </div> <div style="margin-bottom: 10px;"> <p>INFORMACIJSKI SISTEM DAVEK Informacijski sistem DAVEK nudi popolno podporo pri zasnovi, izgradnji in vzdrževanju sistema za vrednotenje in obdobje nepremičnin na podlagi množičnega vrednotenja nepremičnin.</p> </div>
---	--

IGEA d.o.o., Koprška 94, Ljubljana, SI-1000 Slovenija, E-mail: info@igea.si, Url: www.igea.si,
Tel.: 01 / 200 76 00, Faks: 01 / 256 78 67

Vstopamo v zadnje leto II. faze zapiranja RTH

V Rudniku Trbovlje-Hrastnik, d.o.o., se je izdelal Program zapiranja RTH za leto 2009 na osnovi:

- Zakona o postopnem zapiranju RTH in razvojnem prestrukturiranju regije,
- Programa postopnega zapiranja RTH, II. faza (2005–2009), ki je bil potrjen s sklepom Vlade Republike Slovenije št. 310-07/2000-23 z dne 22. 07. 2004,
- realizacije zapiralnih del po programih za leto 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007 in ocene za leto 2008,
- analize izvajanja programa postopnega zapiranja RTH za obdobje 2005–2007,
- zagotovljenih proračunskih sredstev za leto 2009 v višini 20.334.960€, od tega 1.187.197 € transferov,
- tehničnih normativov in standardov za izvedbo aktivnosti,
- izdelane tehnične dokumentacije.

V programu zapiranja RTH za leto 2009, ki predstavlja operativni plan izvajanja aktivnosti v okviru Programa postopnega zapiranja II., faza (2005–2009), med drugim opredeljujemo naslednje prioritete usmeritve:

- gospodarno rabo proračunskih sredstev,
- približati se aktivnostim in dinamiki, ki so opredeljene v Programu postopnega zapiranja RTH, II. faza (2005–2009),
- zagotoviti varnost zaposle-

nih oziroma vsaj na isti ravni obdržati faktorje tveganja za nevarne pojave in nesreče pri zapiralnih delih ter zagotoviti javno varnost pri ekološko-prostorski sanaciji površine,

- kvalitetno in pravočasno izvajanje vseh segmentov programa.

Glede na to, da leto 2009 predstavlja zadnje leto drugega programskega obdobja, smo pri izdelavi programa zapiranja za leto 2009 posebno pozornost posvetili ugotovitvam, ki izhajajo iz opravljene analize izvajanja zapiranja za obdobje od 2005 do 2007, in v največji možni meri v okviru danih finančnih možnosti upoštevali usmeritve srednjeročnega programa.

Takoj po zaključku poslovnega leta, ko bodo znani vsi podatki, bo na osnovi poročila za leto 2008 dopolnjena analiza zapi-

ranja, ki bo vključevala štiri od petih let sedanjega programskega obdobja in bo, poleg veljavnega programa zapiranja za leto 2009, predstavljala osnovo za izdelavo srednjeročnega programa za tretje programske obdobje.

Z nadaljevanjem aktivnosti, opredeljenih v programu za leto 2009, se bo doseglo nekoliko nižje število zaposlenih, kot je opredeljeno s Programom postopnega zapiranja RTH, II. faza (2005-2009).

V okviru del v lastni režiji RTH smo v prvem programskega obdobju intenzivirali dela pri likvidaciji globokih delov jam s ciljem zniževanja fiksnih stroškov podjetja.

Zaradi navedenih prioritet v preteklem obdobju smo bili v okviru razpoložljivih sredstev

Dan rudarjev na Kalu

prisiljeni nekoliko okrniti aktivnosti na področju ekološko-prostorske sanacije. Zaostanki na navedenem segmentu, ki so med drugim tudi posledica manjšega obsega odobrenih sredstev, bodo v celoti nadoknadeni v tretjem programskem obdobju.

S ciljem doseganja planirane realizacije v okviru Programa postopnega zapiranja RTH, II. faza (2005–2009) je potrebno tudi v letu 2009 nadaljevati s pospešenimi aktivnostmi zapiranja jam, ekološko-prostorsko sanacijo in nabavo opreme za izvajanje del.

Metodologija izdelave programa bazira na že preizkušeni metodologiji programov za leto 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007 in 2008, s tem da je program v skladu z nekaterimi modifikacijami osnovnega programa (2005–2009).

Konkretna zapiralna dela za zapiranje jam in drugih podzemskih objektov se bodo izvajala na osnovi rudarskih projektov, ekološko-prostorska sanacija pa na osnovi rudarskih projektov in dokumentacije, ki se zahteva po zakonu o graditvi objektov. Pri slednji so nosilci predvsem zunanji izvajalci. V skladu z Zakonom o javnih naročilih bodo vsi zunanji izvajalci izbrani po postopkih, ki jih predpisuje zakon.

Vrednotenje posameznih aktivnosti je izvedeno na osnovi potrjenih realiziranih vrednosti z upoštevanjem predvidenih inflacijskih gibanj na letni osnovi. Število delavcev je opredeljeno na osnovi njihove aktivne udeležbe na zapiralnih delih. Pri vrednotenju so vrednosti stroškov dela prikazane ločeno poleg ostalih stroškov, ki so pogojeni s specifikom izvajanja

posameznih aktivnosti.

V programu so pri posameznih poglavjih podani opisi iz tehnične dokumentacije, priložene pa so jamske in površinske karte z vrisanimi objekti, ki so predmet zapiralnih del.

V programu so detajlno opredeljene vse aktivnosti z navedbo posameznih stroškov po pozicijah in sklopih aktivnosti. Opredeljeni so terminski plani izvedbe in dinamika vlaganj po posameznih mesecih poslovnega leta.

V kadrovsko socialnem delu programa so opredeljeni vsi ukrepi za razreševanje presežnih delavcev s predvideno dinamiko porabe sredstev.

V program so vključene tudi obresti in odplačilo dela glavnice kredita, ki je bil odobren leta 2001 s poroštvo države. Vrednost letnega plačila glavnice in virov za poplačilo je zajeta v tabelah programa.

Program zapiranja RTH za leto 2009 predstavlja dinamični izsek revidiranega Programa postopnega zapiranja RTH, II. faza (2005–2009), sprejetega na 84. seji Vlade Republike Slovenije s sklepom št. 310-07/2000-23 z dne 22. 7. 2004, in kot tak predstavlja aktivnosti zadnjega leta drugega programskega obdobja ter logično in smiselno nadaljevanje aktivnosti iz prvega programskega obdobja (2000–2004) ter natančneje opredeljuje aktivnosti v okviru revidiranega in sprejetega krovnega programa. Zaradi povečanja funkcionalnih stroškov in drugih stroškov RTH se predvsem povečujejo ostali stroški in tudi stroški dela. Zaradi prekoračitve planirane inflacije se nekoliko povečujejo

tudi stroški obresti. Prav tako se povečujejo stroški kadrovskega socialnega programa. Zaradi navedenih razlogov se nekoliko zmanjšuje obseg ekološko-prostorske sanacije površine.

Poleg zagotovljenih proračunskih virov so v programu predvideni tudi drugi viri, predvsem od prodaje hčerinskih družb v vrednosti 2.400.000 €.

Vse spremembe in dopolnitve tehničnega in finančnega dela programa bodo vključene v čistopis programa, ki bo izdelan v prvem tromesečju leta 2009.

Na izvajanje programa zapiranja v letu 2009 bo bistveno vplivala obveznost odplačila dela glavnice kredita, ki smo jo zaradi neplaniranega znižanja proračunskih sredstev morali s soglasjem Ministrstva za finance prestaviti v leto 2009.

To pomeni dodatno finančno obremenitev, ki pa s predvidenimi viri v programu za leto 2009 ni pokrita. Iz navedenih razlogov si bo potrebno v sodelovanju s pristojnim ministrstvom prizadevati za ustrezna dodatna proračunska sredstva, ki bi vsaj delno kompenzirala zaostanke financiranja v drugem programskem obdobju.

Z realizacijo programa zapiranja za leto 2009 bo končano drugo programsko obdobje zapiranja RTH. Pred nami pa je zahtevna naloga izdelave in potrditve srednjeročnega programa za obdobje 2010–2015, ki bo predstavljal pravni vir za letne operative programe in s tem možnost izvajanja in financiranja zapiralnih aktivnosti.

Gorazd Starman

Informatika – posodobitev poslovnega poročanja

Takoj ko smo bili v podjetju postavljeni pred izziv, kako učinkovito in uspešno izvesti naloge, ki jih je pred nas postavila država, ko je sprejela zakon o postopnem zapiranju rudnika, smo se začeli ukvarjati tudi z vprašanjem, kako informacijsko podpreti to dejavnost. Zahteve s strani zakonodajalca in posledično nadzora glede poročanja o poteku zapiralnih del so bile zelo visoke. Zato smo, da bi lahko zadostili vsem potrebam po podatkih in informacijah v zvezi z zapiralnimi deli, opredelili poseben model spremljanja stroškov. Izdelava in izgradnja modela v konkretno rešitev je bila ločena v dva sklopa, in sicer na:

1. pripravo podatkov iz poslovnega informacijskega sistema (PIS) in potrebne dopolnitve ter
2. izdelavo tako imenovanega predstavitvenega oziroma poročevalskega dela.

Že na samem začetku smo namreč ugotovili, da je delitev izdelave modela nujna, da bi lahko hitro prišli do zelenih podatkov.

Proces prvotne priprave podatkov, ki v svojem bistvu zajema prepis podatkov iz operativnih baz in prilagoditev strukture postavljenim zahtevam, je moral biti premišljen in stabilen. Ker je bilo potrebno posegati v baze podatkov o plačah, materialnem poslovanju, obračunu amortizacije osnovnih sredstev ter glavne knjige, je bilo potrebno izdelati celo množico programov, ki so zagotavljali, da so preneseni podatki odražali verodostojno

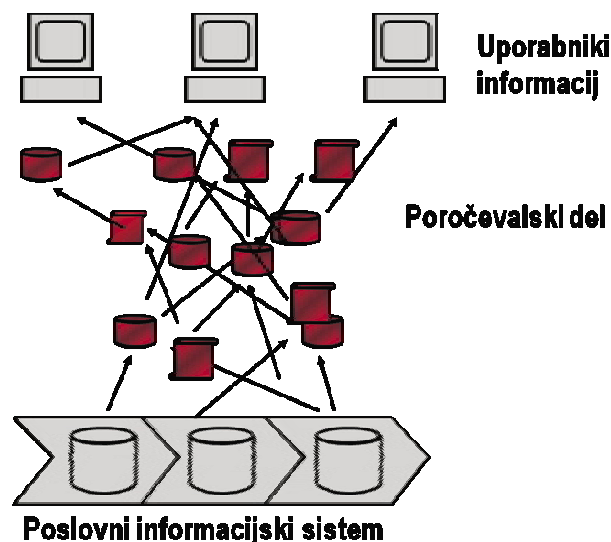
sliko dejanskega stanja v času prenosa. Istočasno smo morali razmisliti tudi o strukturi poročil, ki jih bodo uporabniki zahtevali. Za podatke, ki jih nismo imeli na voljo, predvidevali pa smo, da jih bomo potrebovali v poročilih, je bilo potrebno dopolniti baze ter omogočiti njihovo beleženje. Zaradi opisanih zahtev je izdelavo prvega sklopa prevzel Zavesovski računski center (ZRC). Rezultat je bil viden kot dodaten modul v njihovi rešitvi PIS, ki ga poznamo kot Delovni nalogi.

Izdelava poročil s pomočjo programskih orodij, ki jih pri svojem delu uporablja ZRC, je razmeroma dolgotrajen postopek, ki pa je hkrati tudi izredno tog. Vsaka zahteva po novem poročilu ali spremembi obstoječega je zahtevala kar nekaj časa, da je bila dokončno realizirana. Ker imajo na ZRC omejene kadrovske vire, je postajal ta čas nerazumno dolg. Še posebej je prišlo to do izraza na začetku, ko so se dnevno pojavljale dodatne

zahteve po novih poročilih. Takrat smo se odločili, da bomo poročila pripravili sami s pomočjo programov zbirke Microsoft Office (predvsem Access-a in Excel-a), ki jih že tako vsakodnevno uporabljamo pri svojem delu. Uporabljeni način poročanja se je izkazal za učinkovito orodje, ki nam je omogočal hitro prilagajanje novim zahtevam.

Skozi večletno uporabo modela se je izkazalo, da je poročevalski del vse bolj kompleksen, vse težje obvladljiv, njegovo izvajanje pa je vse počasnejše. Na račun hitrosti prilagajanja novim zahtevam smo zanemarili sistematičen pristop in gradili rešitve, ki so dale odgovor na posamezna vprašanja. Teh rešitev je bilo iz leta v leto več. Ko pa smo želeli obstoječo rešitev razširiti na spremljanje vseh stroškov v podjetju, se je izkazalo, da jo obvladujemo le še s skrajnim naporom. Simbolično lahko zatečeno stanje prikažemo tako, kot je razvidno na sliki 1.

Zatečeno stanje

Slika 1:

Zaradi opisanega smo se odločili, da moramo istočasno s širitvijo vsebine poskrbeti tudi za novo tehnološko rešitev, ki nam bo tudi v prihodnje omogočala učinkovito poslovno poročanje. Odločili smo se za Microsoftovo rešitev za poslovno obveščanje (glej sliko 2). Slednja predstavlja popoln komplet odjemalskih, strežniških in razvijalskih izdelkov. Sestavljena je iz sistema Microsoft Office 2007 ter strežnika Microsoft SQL Server 2005. Slednji nam s svojimi orodji omogoča prepis in smiselno ureditev podatkov iz različnih virov v urejeno podatkovno skladišče ter večdimenzionalno bazo OLAP (On-line Analytical Processing), ki je namenjena za analizo podatkov. Hkrati nam nudi tudi orodja za upravljanje teh procesov. Zaradi svojih lastnosti se je SQL strežnik izkazal kot zelo dobro orodje za pripravo osnove za izdelavo najrazličnejših poročil. Uporabniki pa bodo rešitev videli kot spletno mesto v intranetu RTH, na katerem bodo dostopna najrazličnejša poročila. Prednost takšnega pristopa je v zagotavljanju nadzorovanega dostopa do informacij na enem mestu, ne glede na izvor in obliko poročil. V centru za poslovno obveščanje bomo vzpostavili v glavnem tri vrste poročanja:

1. Scorecard

Je rešitev za prikaz tako imenovanih ključnih indikatorjev učinkovitosti (KPI). Slednji predstavljajo sistem indikatorjev (t.i. semaforčkov), ki nam z različnimi barvami in ostalimi oznakami prikazujejo doseganje zastavljenih poslovnih ciljev. Omogočajo nam, da na hitro dobimo vpogled v to,

kako poslujemo. Pri tem ni potrebno čakati na mesečna poročila. To nam omogoča, da lahko ukrepamo hitro in takrat, ko imamo za to še čas.

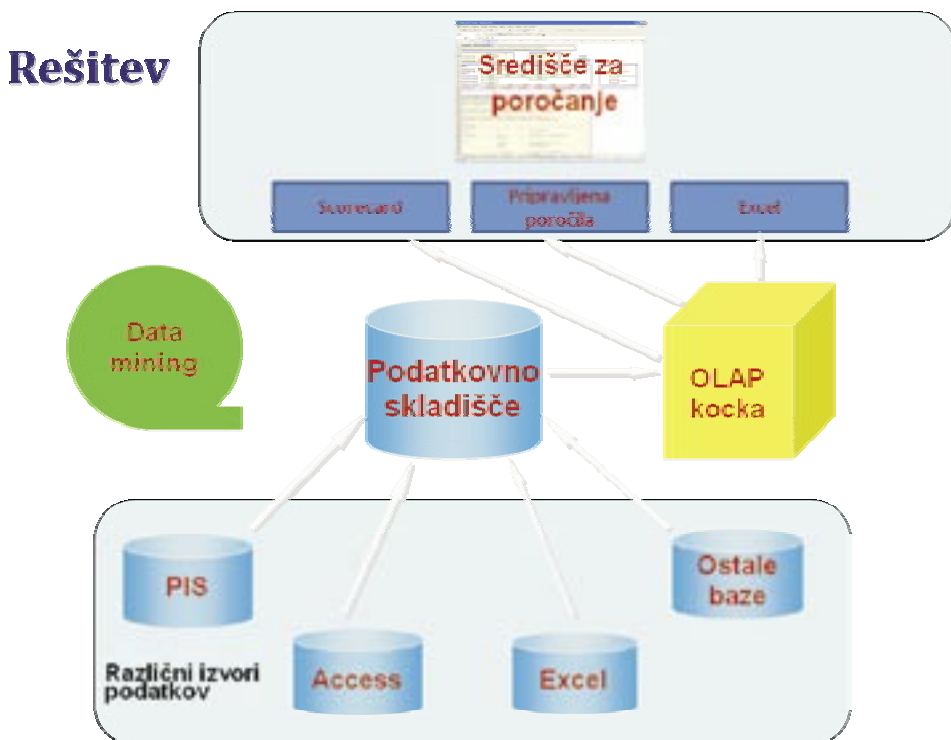
2. Vnaprej pripravljena poročila

- So poročila, pripravljena z graditeljem poročil (Reporting Services), ki je sestavni del MS SQL strežnika. Z njim lahko na sorazmerno enostaven način ustvarjamo in upravljamo interaktivna spletna poročila, ki jih lahko po potrebi natisnemo ali obdelujemo naprej v drugih

MS programih (npr. Excelu).

3. Excel

V Excelu bomo, podobno kot do sedaj, analitikom omogočili dostop do podatkov v obliki vrtilnih tabel. Slednje omogočajo prilagajanje prikaza podatkov sprotnim potrebam posameznega uporabnika. Prednost nove rešitve je v tehnologiji zagotavljanja podatkov, ki omogoča samodejno osveževanje, brez nepotrebnih povezav uporabnika z bazami podatkov.

Slika2:

Rešitev je tehnološko že postavljena. Sedaj smo v fazi preverjanja, ali se podatki pravilno zapisujejo v podatkovno skladišče. Ta faza je izredno pomembna, saj nam še tako dobra tehnologija ne more dati dobrih informacij na podlagi slabih oz. napačnih podatkov. Res pa je, da nam

boljša tehnologija olajša upravljanje celotnega sistema in naredi še tako zapletene povezave obvladljive.

mag. Stane Sotlar

TEVEL, Teve Varnost Elektronika, d.o.o.
 Borovniško naselje 7
 SI-1412 Kisovec
 Tel: +386 (0)3 56 72 050
 Fax: +386 (0)3 56 71 119
 www.tevel.si

TEVEL, Teve Varnost Elektronika, d.o.o smo podjetje z dolgoletnimi izkušnjami in znanjem pri načrtovanju in izvajanju tehnične varnosti v industriji in rudarstvu. Bogate izkušnje s področja načrtovanja in izvajanja protieksplzijske zaščite so nas vodile k skupnim ciljem: **NAŠA KVALITETA - VAŠA VARNOST.**

Upoštevanje tega nam omogoča doseganje lojalnosti, ki jo razumemo v podjetju kot vzajemen proces - zadovoljen kupec je odgovornost slehernega zaposlenega v podjetju. Kakovost proizvodov in storitev, zanesljivo delovanje izdelkov in velika prilagodljivost trgu so naše glavne konkurenčne prednosti.

V podjetju imamo vse od ustanovitve dalje lasten razvojni oddelek. Naš glavni cilj je razviti še več rudniških naprav v protieksplzijski zaščiti s področja elektronike. Zadnji večji razvojni dosežek je multifunkcijska rudarska naprava MPS-XX-NG za detekcijo različnih fizikalnih veličin, kot so: eksplozivni plini, strupeni plini, kisik, temperatura, pretok zraka, nivo tekočin, tlak in relativna vlaga. Za napravo, ki je lahko prenosna ali stacionarna, prav zdaj poteka pridobivanje certifikata ATEX, ki je nujno potreben za naprave, ki delujejo v nevarnih pogojih.

RUDARSKI PROGRAM:

- Prenosni detektorji fizikalnih veličin
- Lastnovarni napajalniki
- Dihalni aparati
- Samoreševalci
- Rudarske naglavne svetilke
- Industrijski telefoni
- Alarmna hupa in bliskavica
- Detektorji kovin za tekoče trakove
- Tračne tehtnice
- Kontrolniki presipa materiala
- Druge naprave za kontrolo in indikacijo v rudarstvu

Kadrovsko socialni program zapiranja

V zadnjih tednih nas mediji vedno znova opozarjajo, da je na globalnem trgu finančna in gospodarska kriza. Slednja se je prenesla tudi v naše okolje. Vedno znova smo priča napovedim o odpuščanju delavcev, ki so bili zaposleni za določen čas. V strahu pred stečajem so mnoga manjša podjetja ali samostojni podjetniki. Posledično se seveda zmanjšuje tudi pripravljenost podjetij za zaposlovanje. Neugodne razmere na strani ponudnikov prostih delovnih mest so se v Zasavski regiji kazale že prej in do tega ni prišlo šele v zadnjem času zaradi svetovne finančne krize. Najbrž pa bo finančna kriza res povzročila še manjše možnosti pre zaposlitve presežnih delavcev RTH v prihodnjih letih.

Iz tega razloga smo se pri postopnem zmanjševanju števila zaposlenih v zadnjih dveh letih posluževali predvsem pasivnih oblik razrešitve (upokojitev, kombinacija dokupa/dokupninske pomoči in upokojitve preko zavoda). V zadnjih treh letih smo zaradi majhnega zanimanja ponudnikov prostih delovnih mest ter zaradi zakonskih omejitev pre zaposlovanja delavcev – invalidov uspeli z aktivnimi oblikami (samozaposlitev, pre zaposlitev) razrešiti le 49 delavcev. V obravnavanem obdobju zadnjih treh let smo na pasiven način razrešili 221 delavcev, čeprav je bilo v srednjeročnem programu predvidenih 149 rednih upokojitev.

Ob koncu leta 2007 je bilo v RTH zaposlenih 721 delavcev, ob koncu leta 2008 pa ocenjujemo, da jih bo še 622.

Po srednjeročnem programu je

za leto 2009 predvideno ciljno število 494 zaposlenih delavcev za nedoločen čas ob koncu leta. Ocenjujemo, da bo v RTH ob koncu leta 2009 za nedoločen čas zaposlenih še 490 delavcev, kar pomeni, da bomo zmanjšali število zaposlenih za 132 delavcev in tako razrešili štiri delavce več, kot je predvideno v srednjeročnem programu.

V septembru letos smo pričeli s pripravo kadrovsko socialnega programa zapiranja za leto 2009. Iz kadrovskih podatkov je bilo razvidno, da v letu 2009 izpolni pogoje za redno upokojitev le 10 delavcev. Torej bi bilo potrebno za izpolnitev ciljnega števila zaposlenih po srednjeročnem programu določiti 118 presežnih delavcev. Zaradi gospodarskih razmer in povpraševanja na trgu delovne sile takšnega števila presežnih delavcev v letu 2009 nikakor ne bi uspeli razrešiti z eno od aktivnih oblik. Iz tega razloga je bila sprejeta odločitev, da se preverijo možnosti določitve presežnih delavcev po TEMELJNEM MERILU. Temeljno merilo izbire preseženih delavcev pomeni, da kadrovska služba preveri, kateri delavci v prihodnjih treh letih izpolnijo minimalne pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine. Na tej osnovi v seznam možnih presežnih delavcev vključi tiste delavce, ki jim je zagotovljena pravica do denarnega nadomestila iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti do izpolnitve minimalnih pogojev za starostno pokojnino ter pri tem upošteva pogoje 114. člena ZDR (starejši delavci) in pogoje, ki so zapisani v Zakonu o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposel-

nosti, ZDR in ZPIZ. Prav tako se v tem delu preveri možnost upokojitve z dokupom ali dokupninsko pomočjo po določbah 195. do 198. člena ZPIZ.

Poleg te oblike zmanjšanja presežnih delavcev je predvidena tudi aktivna razrešitev 10 delavcev, in sicer s prenosom dela dejavnosti v hčerinsko družbo. Gre za pomožne delavce, ki so v pretežni meri delavci z omejitvami oz. delavci – invalidi in delajo pretežno na površini oz. v delavnici.

V naslednjem koraku je direktor sprejel plan zasedenosti delovnih mest. Ker gre tudi letos za večje zmanjšanje števila zaposlenih, moramo v postopku priprave programa upoštevati pravila, ki veljajo za KOLEKTIVNI ODPUST. Kot v preteklih dveh letih je bil sindikatu v podpis ponujen sporazum o samem načinu določitve presežnih delavcev oz. kriterijev za določitev presežnih delavcev in možnih ukrepov za preprečitev in omilitev škodljivih posledic odpovedi pogodb o zaposlitvi iz poslovnih razlogov ter odpovednega roka, v katerem bo prenehala potreba po delu presežnih delavcev. Sporazum je bil obojestransko podpisan. Izvedena je bila tudi predstavitev svetu delavcev. Skupno posvetovanje bo predvidoma dan pred sestankom nadzornega sveta RTH.

Predvidevamo, da se bo 10 delavcev v letu 2009 redno upokojilo, 104 delavci se bodo razrešili na pasiven način z eno od možnosti kombiniranih oblik razrešitve, en delavec se bo samozaposlil kot kmet, zaradi koriščenja zakonskega odpoved-

nega roka so bili štirje presežni delavci vključeni že v dopolnitve programa za leto 2008. V letu 2009 se bo nadaljevalo razreševanje treh delavcev – invalidov, ki so bili v program presežnih delavcev vključeni že v letu 2007. Deset delavcev pa bomo s prenosom dejavnosti prezaposlili v hčerinsko podjetje brez stroškov iz naslova preza-poslovanja.

V teh dneh so v zaključni fazi sprejemanja tudi planski dokumenti za leto 2009, kjer je v planu kadrov predvideno zmanjšanje števila zaposlenih v skladu s predlogom programa presežnih delavcev za leto 2009 in predviden prenos dela dejavnosti iz RTH v podjetje Fortuna – Pil, d.o.o. Poleg potrjenega programa razreševanja presežnih delavcev je poslovni načrt za leto 2009 pravna podlaga za

Uniformiranci

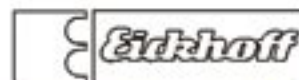
razreševanje delavcev v oddelku za prestrukturiranje in kakovost. Upamo, da bosta oba pripravljena dokumenta do konca leta tudi sprejeta.

Ob koncu pa se zahvaljujem

vsem zaposlenim, ki sodelujejo z oddelkom za prestrukturiranje, in jim želim sreče, zdravja in zadovoljstva doma in v delovnem okolju.

Ivi Leskovar

DRUŽBA EICKHOFF

IN NJENI PROIZVODI

Eickhoff Bergbautechnik GmbH
Hunscheidtstraße 176
44789 Bochum
Germany
Telephone: +49 234 975 2461
Telefax: +49 234 975 2477
Internet: www.eickhoff-bochum.de
e-mail: kontakt@eickhoff-bochum.de

Siming d.o.o.
Obrežje 7D
8261 Jesenice na Dolenjskem
Slovenia
Tel: +386 7 4957 663
Fax: +386 7 4957 662
Mobil: +386 41 696 706
e-mail: simingdoo@siol.net

Društvo inženirjev in tehnikov RRPS

Mile Klopčič

SVETILKA OB ROVU

*Jaz sem svetilka v rovu
V starem, zarjavelem okovu*

.....

*Leta in leta že gledam in vse jih poznam
Gledam, kako gredo sklonjeni v rudnik
In kako klecajo trudni iz jam*

.....

*Prisluškovala sem njihovim željam
Prisluškovala skrbem in željam
In vem, kakšne so njihove misli in sanje*

....

Spomini utrujajo in jemljejo mi vid

.....

*Jaz sem svetilka ob rovu
V starem, zarjavelem okovu
Kmalu oko bom zgubila,
Kmalu bom ugasnila*

Bliža se najlepši čas v letu. Čas, ko se spominjamo preteklosti in pričakujemo prihodnost. Čas, ko se želja po sreči, zdravju in uspehu seli iz srca v srce. Naj se vsem uresničijo sanje, udejanjajo želje in izpolnijo pričakovanja.

Tudi v Društvu inženirjev in tehnikov RRPS naj na kratko pogledamo nazaj v iztekajoče se leto 2008. Aktivnosti v društvu so potekale v skladu s sprejetim in potrjenim programom dela društva. Kot vsako leto so v okviru društva potekale tradicionalne športno-rekreativne dejavnosti. Člani društva so lahko vse leto plavali v bazenu v Hrastniku ali obiskovali fitness v Trbovljah,

lahko so tudi igrali badminton ali pa se v zimskem času udeležili smučanja po skupinah.

V marcu smo se zbrali na zboru članov, kjer smo zaradi nove zakonodaje o društvih sprejeli spremembe Statuta društva. Z namenom informiranja članov in njihovih svojcev ter prijateljev smo v maju v sodelovanju s trboveljskim muzejem organizirali ogled rudarske razstave in rudarskih stanovanj. Naša uspešna teniška dvojica se je tudi letos udeležila tradicionalnega teniškega turnirja v Ostravi na Češkem. Konec maja pa smo za navdušene ribiče v okviru društva organizirali enodnevni

izlet z muharjenjem na Soči.

V juliju smo tradicionalno praznovali dan rudarjev in gostili kolege iz rudnika Ziemowit s Poljske. Pokazali smo jim nekaj lepote naše prelepe Slovenije in jih pogostili z dobro domačo hrano ter pijačo.

Jesenski športno-rekreativni piknik smo tokrat organizirali na teniškem igrišču v Hrastniku. Člani so se lahko pomerili v tenisu, odbojki na mivki in v balinanju. Ob dobri domači hrani smo se družili pozno v noč.

Upravni odbor društva se je potrudil, da bi sprejeti program

Izlet v Slavonijo

dela izvedel v celoti, zato smo v novembru organizirali dvodnevni izlet v Slavonijo. Odziv članov je

bil velik in upam, da je vsaj večini izlet zadostil pričakovanja. V decembru sledi še obisk rud-

»Ob zihercik«

Odbor za literarno dejavnost pri Društvu upokojencev Trbovlje - od leta 2006 se imenujejo »Literarni prijatelji« - je v sredo 3. decembra 2008 pripravil tradicionalni literarni večer, vsebinsko namenjen praznovanju godu svete Barbare, zavetnice rudarjev.

Janez Borštnar govori v spomin Mihi Gosaku

Letos so literarni večer posvetili svojemu pokojnemu članu Mihi Gosaku, rudarju in pesniku, ki je bil član literarnega odbora od vsega začetka.

Scenarij je skrbno pripravil Tine Lenarčič, literarni večer pa je suvereno vodila Marja Kužnik. Gosakove pesmi so predstavili članice in člani Literarnih prijateljev, in sicer Joža Ložak, Vida Vozel, Ivana Laharnar, Mici Juraja, Marina Benetek, Jože Bernot, Slavko Gulič in Andrej Železnik. Miha Gosak se je rodil l. 1949 v Zbelovski gori. V Trbovljah se je zaposlil v rudniku in postal rudar. V prostem času se je ukvarjal s pesnikovanjem, na jamskem obratu rudnika Trbovlje – na Ajnzarju – pa je bil tudi kulturni animator ter organizator številnih kulturnih prireditev za rudarje. Do svoje smrti leta 2002 je bil zvest član »Literarnih prijateljev«, ki so ga in ga bodo ohranili v najlepšem spominu.

O delu in življenju Mihe Gosaka je spregovoril Tine Lenarčič, o

nika Ziemowit na Poljskem, ki se ga bo udeležilo 5 naših članov. Kolegi s Poljske nam vsako leto z gostoljubjem in prijaznostjo izkažejo, da želijo nadaljevati s sodelovanjem in izmenjavami, česar smo še posebno veseli.

Na pragu novoletnih praznovanj bomo v počastitev rudarskega praznika – dneva sv. Barbare, zaščitnice rudarjev – organizirali srečanje članov društva in poslovnih partnerjev. V okviru praznovanja bomo organizirali sedaj že tradicionalni teniški turnir in turnir v badmintonu.

SREČNO V LETU 2009!

Maja Malovrh Repovž

njem kot vestnem, priljubljenem in spoštovanem sodelavcu pa rudar Janez Borštnar, ki je – po tradiciji – prižgal in ugasnil rudarsko svetilko »zihercok«.

Večer so popestrile »Plavice«, pevke z Dola pri Hrastniku, ki so z izjemnim nastopom navdušile polno zasedeno dvorano.

Kot vsa zadnja leta je bil tudi tokrat pokrovitelj Rudnik Trbovlje-Hrastnik in prisotni so z velikim navdušenjem pozdravili Bojana Klenovška, direktorja RTH. Leta je v svojem nagovoru poudaril pomen praznovanja svete Barbare in njegove tradicije ter pomen in podporo, ki jo RTH nudi kulturnemu udejstvovanju.

»Literarni prijatelji« že razmišljamo o naslednjem literarnem večeru »Ob zihercik«, RTH-ju in njegovemu direktorju Bojanu Klenovšku pa se zahvaljujemo za prijazno pomoč in pokroviteljstvo.

Andrej Železnik

Dve pesmi Mihe Gosaka:

PRLEK GRE MED KNAPE

*Kjer se lena Drava vije,
krompirjev svet ustvarja harmonijo,
in koruza, žitni klas se maje,
am pustil sem hišo s slamo krito,
pustil sem drage svoje.*

*Le potegni črni vlak,
da v očeh mi solza prej ugasne,
grem med knape,
grem med sočne kletve,
grem med te hudiče.*

*Črni skladi kruh mi dajte,
da si dom ustvarim in družino.
Razumeli črni skladi so njegovo prošnjo,
dali so mu kruh, družino.*

*Postal hudič je sam,
naučil sočne se je kletve,
za nič na svetu ne zamenja
črne sklade, njih zavetje.*

*Rad vrača se v svojo Prlekijo,
v srcu nosi košček domačije,
krepak, močan postal je knap,
kovač svoje sreče.*

SPOMIN NA TOVARIŠA

*Ta fant je bil že mož
in ženi rekel je nekoč:
»Pojdem v svet,
da prislužim si kruh za vse.
Grem med knape črne!«*

*V temnih rovih našel je kruh,
si dom ustvaril,
živel je srečno,
za ženo, za deklici je drobni.*

*Vsak dan načrte je koval,
mislil in snoval,
kako bi delal,
da še srečnejši bi postal.*

Direktor Bojan Klenovšek pozdravlja prisotne

Recital Jože Bernot

Polna dvorana

Knapovske anekdote in humor

NUJNO ZLO V JAMAH

O podganah, ki spremljajo rudarje pri jamskem delu, smo slišali že marsikaj. So nujno zlo. Pred desetletji jih je bilo mnogo preveč kot sedaj. Iztrebljanje je mnogo hitrejše kot tisto pred desetletji. Precej jih uničijo pri odstreljevanju, rušenju in zasipavanju. Verovali so, da podgane slutijo nesrečo in s svojim obnašanjem ter cviljenjem obveščajo kanpe, da naj pravočasno zapustijo delovišča in se rešijo.

Zato so jih včasih tudi hranili in, Bog ne daj, da bi kdo katero ubil. Med knapi pa je krožilo nešteto zgodbic, resničnih in izmišljenih. Ena teh zgodbic je tale.

Na odkopnem čelu je nastal med knapi velik preplah. Podgane so cvilile in jim skakale med nogami ter jo nato ubrale v lesno progo. Knapi so začeli gledati in poslušati. Podporje je začelo nevarno škripati in se majati. Tesariti ni bilo več časa. Zato so stekli za podganami in se res pravočasno rešili v lesno progo. Komaj se je zadnji iz partije umaknil, že se je čelo sesulo. Lahko bi rekli, da so jih rešile podgane.

Takih zgodb in zgodbic je bilo pri starih knapih mnogo. Vedeli so jih na desetine. Vmes je bilo nekaj izmišljenih ali pa so dodali kakšen podatek. V novejšem času so zgodbe nekoliko drugačne. Ker rudarji podgan ne hranijo več, si to poiščejo same. Hrano najdejo med odpadki malic, v latrinah, marsikom pa so jo izmahnile tudi iz žepov. Včasih se je podgana zapodila

tudi komu v zadnjo plat, kadar je sedel na latrini, da je od groze domala omedlel.

Včasih so se rudarji kakšni zgodbi tudi pristrčno nasmejali. Dva komarata, ki sta na ortu skupaj tesarila, sta imela tudi skupaj obešene reklce in čutarice s kofetom na štempeljnu. Pa je bil eden teh bolj žejen kot drugi. Zato je svojo kavo kar hitro popil in še iz komaratove je malo nagnil. Ko je tudi ta postal žejen, je ugotovil: »Nič še nisem pil, pa že manjka četrta kofeta!«

Komarata pa: »Ziher ti ga je spila podgana.«

»Bejž, bejž, saj podgana ne more piti iz čutare.«

Žejni komarata pa pravi: »Kako da ne, sam sem jo že videl, kako čutaro odmaši in nagne, in to večkrat.«

Prizadeti pa: »No, če je res tako, bom pa kofe stran zliil.«

Ta žejni komarata pa: »Bog ne daj, daj ga meni, meni se nič ne gnusi, čeprav se je podgana že odžejala.« Z ostankom kofeta pa se je res odžejal na račun podgane.

Rudarji se pogosto sprašujejo, če podgana vidi ali ne. Najbrž res ne vidi. Skotena globoko pod zemljo v večni temi ima tako izostrene čute, da vida sploh ne potrebuje, posebej ima razvita vonj in sluh, orientira pa se najbrž po smeri zračenja. S svojimi dolgimi brki začuti pred seboj vsako oviro. Če ji posvetiš z lučjo v oči, te rdeče zažarijo. V stranskih praznih progah jo le

redko najdemo.

Vedno gre namreč za ljudmi.

PREMRAŽEN IN POLIT RUDAR

V rudarski stanovanjski koloniji na Polaju je pred desetletji s svoji družino živel rudar Grega. Z ženo se nista vedno najbolje ujemala, bila je namreč bolj kot ne potepena in ji ni bilo veliko do dela, včasih pa je bila tudi žleht. Moža je vedno zbadala, naganjala k delu, ga tožarila sosedom, lepe besede pa zanj ni našla. Otrok nista imela.

Bila je huda zima in snega je bilo do kolen. Mož Grega je prišel z nočnega dela v jami na Tereziji utrujen in premražen domov. Pred vrati je še zahvalil Boga, da je srečno prišel s šihta. Ko si je pričel sezuvati škornje, pa mu je žena pomolila skozi vrata škaf in robato naročila:

»Ker si že prešvican in premražen, mi prinesi škaf vode.«

Grega je zaradi ljubega miru voljno vzel škaf in šel k studencu po vodo. Toda voda je bila čarobna ali kaj podobnega. Zasukalo se mu je v glavi. Ko je prinesel vodo domov, je v kuhinji poln škaf vode zliil na rohnečo ženo. Zavreščala je kot še nikoli, čeprav je bila vedno zelo glasna. Grega je dejal: »Tako, sedaj si ti, žena, tudi mokra in premočena, zato greš lahko sama po vodo k studencu, ko že prej nisi imela nobenega časa in si predolgo ležala.«

KNAP IŠČE TATU

Dvanajst jih je bilo v eni izmed sob rudniškega samskega doma. Dvanajst rudarjev. Osivel rudar je pogledal po zbranih obrazih in trdo dejal:

»Eden od dvanajsterice mi je ukradel uro, ki mi jo je podaril oče. Kdo je tisti?«

Zvedavo se je obrnil po obrazih. Vsi so molčali.

»Dobro!« je dejal, »ne preostane mi drugega, kakor da sam poiščem tatu! Povem vam, da ga bom zagotovo našel!« Stopil je za trenutek ven in se vrnil z dolgo tanko obeljeno leskovko. Iz žepa je potegnil nož, pogledal na stensko uro in se obrni k rudarjem.

»Še pet minut manjka do dvanajstih. Točno opoldne bo razrezal palico na dvanajst enakih delov in vam jih izročil! Kdor bo imel jutri ob tej uri za centimeter daljši del, je tat! Ta ima mojo uro.« Prisotni so se zasmejali, toda kljub temu so vzeli vsak svoj del palice.

Mlad Prekmurec je še isti dan skrajšal svoj del leskovke za en centimeter. Drugi dan malce pred dvanajst se je prizor ponovil. Dvanajsterica je čakala okradenca. Pet minut pred dvanajsto se je pojavil na pragu. Ko je piskalo poldan, so mu rudarji izročili vsak svoj del leskovke. Vsi so bili takšni kot prejšnji dan, le Prekmurčev je bil za en centimeter krajši.

Tedaj je sivolasi zmajal z glavo.

»Za vraga, včeraj sem se zmotil. Moral bi povedati, da bo tat imel za centimeter krajši del palice in ne daljši. «Ostro je zapičil oči v Prekmurca. »Ti imaš mojo uro! Daj, vrni mi jo!«

Prekmurec se je začel tresti.

»Stric, tako lepa je bila ... Še nikoli nisem imel ure.« Segel je v

žep in mu jo vrnil. Enajsterica je osupnila. Sivolasi pa se je smejal.

»Kaj je mali, te zebe? ... Ti je mraz? Ti šklepetajo zobje?«

»Da, stric, kar hladno je postalo!«

»Dajte, fantje, prinesite tisti dve deki. Fanta trese, še prehladi se lahko.«

Kot bi trenil, so fanta zadela-li po vsem telesu. Sivolasi je poveljeval:

»Tudi v glavo ga zebe, dajte, za-

vijte mu še glavo. Hudimana, pa najbolj prašne deke ste prinesli! Dajmo, izprašimo jih nekoliko!« Fanta so z debelo palico izpraševali pol ure. Slednjič je okradeni vzel harmoniko in tatu za slovo iz samskega doma zaigral veselo poskočnico. Tatov v samskem domu niso marali.

(Iz knjige Rudarske zgodbe in pripovedi)

Tine Lenarčič

Upokojenci

Tine Lenarčič

KO POTREBUJETE TRANSPORT V RUDARSTVU IN TUNELOGRADNJI

**SMT SCHARF VAM NUDI CELOVITE
REŠITVE PRI TRANSPORTU LJUDI,
MATERIALA IN OPREME.**

**ZAGOTAVLJAMO VAM KVALITETO
ZA VAŠ USPEH IN VARNOST.**

VAŠ SMT SCHARF.

SMT SCHARF GMBH
RÖMERSTR. 104
59075 HAMM
GERMANY
PHONE: +49 2381 960 01
FAX: +49 2381 960 230

www.smtscharf.com

DELOVNI KOLEDAR ZA LETO 2009

	1	2	3	4	5
	20	I.			22
PONEDELJEK		5	12	19	26
TOREK		6	13	20	27
SREDA		7	14	21	28
ČETRTEK	1	8	15	22	29
PETEK	2	9	16	23	30
SOBOTA	3	10	17	24	31
NEDELJA	4	11	18	25	

	5	6	7	8	9
	20	II.			20
		2	9	16	23
		3	10	17	24
		4	11	18	25
		5	12	19	26
		6	13	20	27
		7	14	21	28
	1	8	15	22	

	9	10	11	12	13	14
	22	III.			22	
		2	9	16	23	30
		3	10	17	24	31
		4	11	18	25	
		5	12	19	26	
		6	13	20	27	
		7	14	21	28	
	1	8	15	22	29	

	14	15	16	17	18
	20	IV.			22
PONEDELJEK		6	13	20	27
TOREK		7	14	21	28
SREDA	1	8	15	22	29
ČETRTEK	2	9	16	23	30
PETEK	3	10	17	24	
SOBOTA	4	11	18	25	
NEDELJA	5	12	19	26	

	18	19	20	21	22
	20	V.			21
		4	11	18	25
		5	12	19	26
		6	13	20	27
		7	14	21	28
	1	8	15	22	29
	2	9	16	23	30
	3	10	17	24	31

	23	24	25	26	27
	21	VI.			22
	1	8	15	22	29
	2	9	16	23	30
	3	10	17	24	
	4	11	18	25	
	5	12	19	26	
	6	13	20	27	
	7	14	21	28	

	27	28	29	30	31
	22	VII.			23
PONEDELJEK		6	13	20	27
TOREK		7	14	21	28
SREDA	1	8	15	22	29
ČETRTEK	2	9	16	23	30
PETEK	3	10	17	24	31
SOBOTA	4	11	18	25	
NEDELJA	5	12	19	26	

	31	32	33	34	35	36
	21	VIII.			21	
		3	10	17	24	31
		4	11	18	25	
		5	12	19	26	
		6	13	20	27	
		7	14	21	28	
	1	8	15	22	29	
	2	9	16	23	30	

	36	37	38	39	40
	22	IX.			22
		7	14	21	28
	1	8	15	22	29
	2	9	16	23	30
	3	10	17	24	
	4	11	18	25	
	5	12	19	26	
	6	13	20	27	

	40	41	42	43	44
	22	X.			22
PONEDELJEK		5	12	19	26
TOREK		6	13	20	27
SREDA		7	14	21	28
ČETRTEK	1	8	15	22	29
PETEK	2	9	16	23	30
SOBOTA	3	10	17	24	31
NEDELJA	4	11	18	25	

	44	45	46	47	48	49
	21	XI.			21	
		2	9	16	23	30
		3	10	17	24	
		4	11	18	25	
		5	12	19	26	
		6	13	20	27	
		7	14	21	28	
	1	8	15	22	29	

	49	50	51	52	53
	22	XII.			23
		7	14	21	28
	1	8	15	22	29
	2	9	16	23	30
	3	10	17	24	31
	4	11	18	25	
	5	12	19	26	
	6	13	20	27	

LEGENDA

	plačani prazniki
	delovni dan
	kolektivni dopust
	neplačani prosti dan

V LETU 2009 JE PLANIRANO:

- 252 delavnikov
- 8 plačanih praznikov
- 1 kolektivni dopust
- skupaj plačanih dni 261